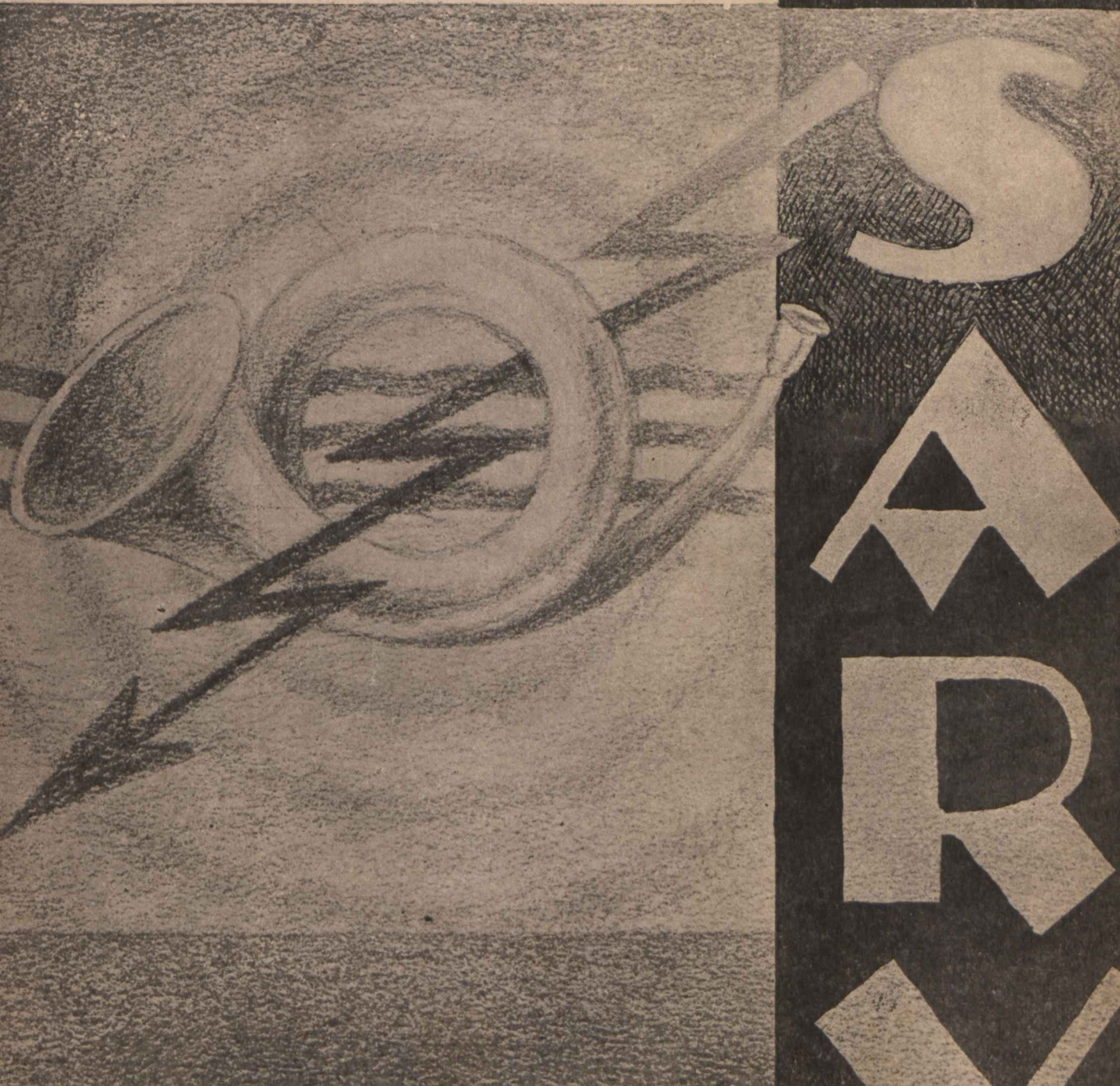

POSTI

JAANUAR * 1937

K. TRIUMPH

Müüme isikutele ja asutistele
võistlemata hindadega!

Rikkalikus valikus

ilu-, teadusliku-, jutu-,
näite- ja laste-

k i r j a n d u s t

Kõiksugu

kirjutusmaterjale, paberi-
kaupu, kooli- ja kantselei-

t a r b e i d

PÄEVALEHE

RAAMATU- JA KIRJUTUSMATERJALI

KAUPLUSED

Suur Karja 23, tel. 446-11

Pikk tänav 2, „ 428-83

Talinnas

* ILMUB * KORD * KUUS *

POSTI JA TELEGRAAFI

POSTI-, TELEGRAAFI-, TELEFONI- ja RAADIOTEENIJATE AJAKIRI
POSTI-, TELEGR.-, TELEFONITEENIJATE KUTSEÜHINGU, TEHNILISE ALA TEENIJATE ÜHINGU
ja TALLINNA PEAPOSTKONTORI AMETNIKE KOGU HÄALEKANDJA

№ 1 (42)

Jaanuar 1937

5. aastakäik

RIIGITEENIJATE TASUD ON EBA- ÜHTLASED

Palgad postiametkonnas kõige madalamad

Kui Eesti Vabariik võitlustes ja valudes sündis, siis oli tarvis kiires korras luua valitsemise aparaat asutiste ja tarviliku koosseisuga. Värbiti ametnikke ja teenijaid, keda juhuslikult kätte saadi, sest kogenud töömehed olid laiali pillatud, — kes Venemaal, kes Vabadussõjas väenlasega võitlemas. Sellepärast sai riigiteenijate koosseis juhuslik ja isegi juhtiv kaader ajutine, kes hiljem, aastate möödudes siirdus teistele aladele ja teiste ülesannete juurde. Ka riigiteenijate tasud, mis siis maksuma pandi, kujunesid juhuslikud ja ebaühtlased, niisugused, kuidas üks või teine ametkonna juht või minister suutis alluva ametkonna teenijate palgad riigikogu kaudu läbi viia. Mida kangem ja suurema mõjuvõimuga mees ametkonna juhi kohal asus, seda paremad palgatingimused ta oma ametkonna teenijatele hankis. Sealjuures püüdis igaüks neist näidata, selgeks teha, et need ülesanded, mis temale alluvas ametkonnas täita tulid, on raskemad ja tähtsamad kui teises ametkonnas, mispärast need ülesanded tuleb kõrgemalt kvali-

fitseerida ja kõrgemalt tasuda. Nagu võitlusrindel, kus löödi lahinguid välisvaenlasega, niisamuti ka tagalas, kus formeeriti ametkondi ja asutisi, olid kõik tiivistatud isamaa-armastuse-tundest ja õilsast tahtest üles ehitada omariikluse hoonet ja paljud ei mõelnud isiklikele hüvedele. Paljud olid valmis töötama minimaalse tasu eest või peagu tasuta, arvestades asja sündinud riigi majanduslikku kandejõudu. Viimaste hulgas leidis seesuguseid õilsa hingega patrioote, ametkonna juhte, kes jätsid omale alluva ametkonna teenijate tasude küsimuse viimasele plaanile, jäädes paremaid aegu ootama. Sellest siis tulebki, et meie riigiteenijate tasud pole ühtlased, vaid on ühes ametkonnas kõrgemad ja teises madalamad, s. o. võrdsed ehk analoogilised ülesanded ühes ametkonnas on hinnatud kõrgema tasu väärilisteks kui teises ametkonnas.

Aastate möödudes on tasusid mitmel puhul muudetud, reguleeritud, kuid ebaühtlus on jäänud püsima. Seda asjaolu, mis pole kuidagi põhjendatud ega õigustatud, ei saa nüüd enam seletada pat-

riotismi tundest tingitud nähtena, vaid sellele tuleb nüüd vaadata kui probleemile, mis ootab esimeses järjekorras lahendamist. Eriti nüüd, kus riigiteenijate palgatingimused ei vasta põrmugi elunõuetele elukalliduse tõusu tõttu, annab end valusalt tunda säärane tasude ebaühtlus halvematesse tingimustesse asetatud riigiteenijatele. Demokraatliku korra juures ei ole mõeldav see, kui üht ametkonda eelistatakse, kui ühe ametkonna teenijate tasud võrdsetel teenistuskohadel ja võrdsete ülesannetega, püsivad kõrgemad ja teistel madalamad. Sest riigiasutised on loodud sellepärast, et riigivalitsemine seda tingib, samuti ei saa teotseda ametkonnad ja asutised ilma elava tööjõuta, ilma ametnikudeta, mis pärast tuleb nende tähtsust mõõta ühesuguse mõõdupuuga ja hinnata tasude mõttes ühtlaselt. Ei ole mõeldav, et moodne riigivalitsemine tuleks toime asutisteta, mis täidavad riiklikke vajadusi ja ülesandeid. Kui riiklik vajadus asutiste ja riigiteenijate olemasolu õigustab, siis on nad järelikult ka kõik ühevõrra tähtsad, kelledele tuleb suhtuda ühtviisi, erandit tegemata.

Meil on ametkondi ja asutisi sääraсте ülesannetega, kus töötama peavad ja tööga toime tulevad üksnes spetsialiseerunud tööjõude ehk spetsialistid. Oskustööjõude ehk spetsialiste hinnatakse erateenistuses tavaliselt kõrgemalt kui harilikke töötajaid.

Viimasel ajal on ka meie hariduspoliitika suunatud sinna, et kutsehariduse levitamisega soodustada oskustööliste või spetsialistide arvu kasvamist. Paraku on aga riigiasutistes, kus töötavad spetsia-

liseerunud tööjõud, kus nõutakse spetsialiste, teenistustasud madalamad kui teistes ametkondades ja asutistes. Nii näeme, et postiametkonnas, kus töötavad oskustööliselised ehk spetsialistid omal alal, täites tähtsaid sideteenistustikke ülesandeid, on teenistustasud teistest maha jäänud. Ja seda ei saa ütelda üksnes reateenijate tasude suhtes, vaid samuti ka juhtivate jõudude tasud on jäänud kaugele maha samavõrdsetest teistes ametkondades.

Tekib küsimus, millest säärane ebaühtlus on tingitud, ebaühtlus eriti postiametkonna teenijate kahjuks? Kui riigi loomise algaastail maksuma pääsis olukord, millest eespool mainisin, siis peaks see olema muutunud aastate jooksul, kus elu on läinud loomulikkudesse roobastesse, riigile pandud kindel alus ja riigi ning rahva majanduslik kandejõud on muutunud stabiilseks. Kuna viimane asjaolu, s. o. praegu valitsev kindlus ja stabiilsus ei või nüüd põhjustada riigiteenijate palkade ebaühtlust, siis võib oletada, et see nähe on pärit endistest aegadest, kus koosseisud ja tasud, mis tollal pandi maksuma, olid ajutised ja kandsid juhuslikkuse pitsarit. Ja see juhuslikkus paraku pole senini kõrvaldatud.

Siin seisab postiteenijate kutseorganisatsioonidel, eriti keskjuhatusel, ees tänuväärt töö, millega ei tohiks viivitada. Loodame, et ka postivalitsus selles küsimuses vähemalt oma solidaarsust ei keela. Siin oleks väga oluline selgusele jõuda, milliste ametkondade ja asutiste funktsioone tuleb pidada tähtsateks ja milliste omi vähem-tähtsateks. Kuid loodame, et sellest kirjutada avaneb võimalus edaspidi.

H.—ik.

Riigiteenijaile halb reklaam ajalehtedes

Riigiteenijate ehituslaenu, laste-abirahad ja kogukonnamaks

Riigiteenijate kodukolde ja perekonnaelu loomiliku arenemise ning majandusliku olukorra stabiliseerimise otstarbel pandi mullu kevadel maksma riigiteenijate ehituslaenu seadus.

Teoreetiliselt ei jäta see seadus midagi soovida: riigiteenija muretsegu ehituskruunt, kreposteerigu see oma nimele ja chitagu elumaja, milleks ehituslaenu fondist antakse raha odava protsendiga 40 aastaks.

Kui ajalehtedes sellest kirjutati — see sugustest küsimustest kirjutavad ajalehed meeleldi — siis kuuldus rahvas seas hääli, et mis on viga elada riigiteenijatel, kellele makstaks kõrget palka, kelle lapsi abirahadega üle külvatakse ja kellele veel peale kauba riigi rahaga ehitatakse majad. Muudkui asugu majja elama värske peremehena! Kadestajatest ei ole puudust. Ja miks ei peaks ki kadestatama üht kihti, riigiteenijaid, keda eelistatakse ja asetatakse eesõigustatud seisukorda, kellele luuakse säärane mugav elu!

Paar kuud tagasi pandi maksma analoogiline sotsiaalolukorra parandamise korraldus ja nimelt riigiteenijate laste-abirahade kõrgendamise seadus. Jälle loetakse ajalehtedest, et riigiteenijate laste-abiraha on tõstetud kuni 30%. Lehelugejatel, rahval jääb aina imestada, et kust peaks küll seda raha võetama ja mispärast säärane riigiteenijate laste hellitamine!

Küllap ikka maksumaksja, kodanik omast taskust tasub ja peab toitma riigiti lastekarja. Sellest siis nurin ja pahameel riigiteenijate vastu kodanikkude seas, kes ajalehtedest loevad aina riigiteenijate soodustustest.

Kuid kas teab kodanik seda, kui suurel või millisel määral parandavad riigiteenijate olukorda praktiliselt elmainitud teoreetilised seadused, millest ajalehed üksteise võidu suure hooga kirjutavad?

Nende ridade kirjutaja, kes oli üks vaimustatuim ehituslaenu seaduse pooldaja ja selle teostamist ootaja ja kes unistas oma kodukoldest pikki aastaid, ei tea ühtegi juhtu, kus oleks mõni tema tuttavaist riigiteenijaist saanud sentigi

ehituslaenu. Teada on aga küll juhtumeid, kus laenu palvetele saabuvad eitavad vastused põhjustel, et fondis puudub raha. Teoreetiliselt hea seadus, ajakohane korraldus on küll maksma pandud, kuid praktiliselt ei ole temast riigiteenijad tulu saanud. Überpöördukt, see seadus äratub riigiteenijate vastu kadedust, ilma et kadedusel alust oleks.

Mis puutub uuesse laste-abiraha seadusesse, siis hakkavad riigiteenijate lapsed selle seaduse järgi abiraha saama, väljaspool Tallinna, viis senti päevas senisest enam ehk kogusummas 25 senti päevas lapse pealt.

Kui lastekodudes, mis riigi või kogukonna poolt ülal peetakse, on arvestatud ühe lapse ülalpidamine päevas 80—100 senti, siis on ju päris päevaselge, et riigiteenija oma last 25 sendiga päevas ära ei toida. Pealegi ei kõrgendatud tegelikult laste-abiraha üldse, vaid anti väike osa varem (kriisiajal) kärbitud abirahast tagasi, millest siiski ei piisa, et laste-abiraha tõuseks ennekriisiaegse määraneni. Mõnel pool arvatakse — ja see paistab ka tõenäone olevat, — et laste-abiraha kõrgendamine, ehkki ainult 5 senti võrra päevas, kulub lastele ära maasikmarjana jõulupühade kätte jõudmisel, jõulurõõmuks. See oleks ju loomulik, kui see arvamine poleks aga ekslik. Sest lastevanematele, ka emadele, kes ei teeni, määrati kogukonnamaks, mis tuleb tasuda pühadeks. Sinna läheb see kõrgendatud laste-abiraha ja sellest ei piisagi. Lugupeetud linnaisad hoolitsesid selle eest, et riigiteenijate peres, riigiteenijate lastel ärgu olgu jõulurõõmu; mispärast viidi mõnes omavalitsuse üksuses kogukonnamaksu tähtaeg ühte jõuluelse ajaga.

Teoreetiliselt paistab kodanikule, et riigiteenijatel on majad, kõrged palgad, suured laste-abirahad, kuid praktiliselt ei ole see mitte nii.

Ajalehed, serveerides rahvale teateid riigiteenijate ehituslaenust ja laste-abiraha kõrgendamisest, viivad lihtsameliseid kodanikke segadusse ja teevad riigiteenijatele seega halba reklaami, mida tuleb kahetseda. Amicus postalius.

ORGANISATSIOONIDE TÖÖMAILT

Postirahva jõulupuu

Juba teist aastat toimub Tallinna postiteenijate jõulupuu-pidu Kaubandus-tööstuskoja toredas saalis, mis ka väga tervitatav, kuna siin jätkub ruumi, õhku ja sätendavat elektervalgust kõigile, nii lastele kui ka täiskasvanuile.

Peo korraldajaks olid — Kutseühingu Tallinna Osakond ja Peapostkontori Ametnike Kogu, kuna õhtu kunstilise külje kava koostajaks ja osaliseks täitjaks oli Postiteenijate Laulukoos.

Juba kell 5 olid mudilased kohal. Kõik lapsed olid väga kaunist ja maitserikkalt riietatud ning jätsid täiskasvanuile väga armsa mulje oma intelligentsuse ja heade kommetega. Olid rõõmsad ja jooksid palju.

Jõuluvana (hr. K. Böstrov) jõudis oma tohutute kottide ja korvidega vaevalt õigeks ajaks kohale. Jõuluvana käskis ette näidata temalt saadud kirjad ja magusad kotikesed rändasid laste kätte.

Laste „ballett” — „Ema süda” — oli meeldiv palake nii suurtele kui ka väikestele. Kaheksa väikest balleriini telefonivõrgu prl. Senta Kanteri juhatusel täitsid oma ülesande täie innu ja vaimustusega.

Väike preili Toomsalu (posteli majandaja hr. Toomsalu tütar) kandis ette oma sooloonumbri „Tuljaku” juba kunstireeglitepärastelt (õpib Lenderi gümnaasiumis ja on ühtlasi ka Gerd Neggo balletikoolis). Teda saatis klaveril andekas Aino Sõnajalg (posteli postiekspluatatsiooni korraldaja tütar). Vahepeal esines mõne kauni klaveripalaga väike preili Pihelgas (pr. Jentsoni andekamaid õpilasi, posteli majanduslaos aidamehe Pihelga tütar).

Tantsuks ja laste üldlaulu saatteks mängis klaveril hoolega prl. Soonik telefonivõrgust.

Koori poolt kanti ette rida kauneid jõululaule, mis nii vanadel kui ka noortel jõulu meeleolu aitas luua.

Peale kella 9 algasid täiskasvanuile kontsertettekanded, mille korraldajaks ja konfereerijaks oli hr. M. Ruubel.

Huvitav kontsert algas postiteenijaile laulukoori ettekannetega. Koor oli heas vormis ja hääles ning pakkus kuulajatele oma parimat.

Koorijuhhi härra M. Laurimaa osaval juhatusel esines koor algul kolme lauluga: Miina Härma vägev „Kalev ja Linda”, auhinnaga kroonitud Valter Johanson „Onne Eesti” ja R. Toobiase „Südamevaras”.

Postlaste koor on sündinud õnneliku tähe all ja täieneb oma arengus iga päevaga ikka rohkem ja rohkem.

Rõõm oli kuulata koori laule — eriti R. Toobiase „Südamevaras”, ja veenduda, et postlaste kooris on erilisel kaunid naishääled, on musikaalsed ja intelligentsed lauljad. Laule korراتi.

Kammermuusika Seltsi keelpillide ansambel pakkus kaunist instrumentaalmuusikat. Ansambelis mängis kaasa posteli kesklao abijuhataja A. Alle.

Tallinna tsitrimängijate klubi „Kaja” liikmed (7 meest) esinesid oma ilusa- ja mahedakõlalistel instrumentidel suure eduga. Selle klubi liikmed esinesid sageli Ringhäälingus ja on väga armas-

tatud ja populaarsed. Siin mängis kaasa ka meie kaasteenija hr. Nirk postelist.

Uudiseks oli postiteenijate naiskvartett, kelle juhiks, organisereerijaks ja kaaslauljaks on meie koori hääleseadja ja solist, tuntud mezzosopran prl. U. Everst.

Kvarteti poolt ette kantud kaks pala — A. Kü „Pajud” ja Fr. Schuberti „Hällilaul” — tulid publiku tungival soovil kordamisele.

Kvartetil on väga hea häälematerjal (prl. Abražunas, pr. H. Kroon, preilid S. Vinkel ja S. Kanter, pr. Kask, pr. Everst jt.) ja tuleks vaid kindlalt edasi töötada ja arendada ning tulemused oleksid veelgi suuremad. Oli ju see vaid kvarteti esimene esinemine ja tuleproov. Kontsert lõppes koori ettekannetega: Mart Saare kauneim helind „Pilvele”, J. Zeigeri auhinnaga kroonitud „Õitse maa ja müha meri” ja Miina Härma vana, kuid alati uus ja värske „Tuljak”.

Jälgides meie koori arengut peab otse imestama seda järjekindlust, püsivust ja armastust ning vaimustust asja vastu, mis siin igal samul silma paistab.

Kooriliikmed on kui ühine pere. Siin ei ole lahkkelisid, siin ei ole intrigeerimist, siin on vaid ühine huvi ja armastus ühise lemmikaine — laulu vastu. Ja selle ühistöö tulemused on suured ja silmapaistvad.

Koori tegelased unistavad Ungarist, Budapestist, Prahast, Tšehhoslovakkias. Ja ei ole ime, kui tuleval sügisel midagi kontsert-matkast neisse Kesk-Euroopa riikidesse kuuleme. Olla isegi juba loodud sidemed Praha ja Budapestiga ja sealtpoolt oodatavat suure huviga eesti kolleegide külastamist. Ootame — näeme ja soovime meie posti laulurahvale püsivust ja sitkust oma kavatsuste teostamisel.

Pidu lõppes balliga, kus Joh. Lehmuse ja Kurski akordionide sütitava muusika saatel postirahvas unustas hetkeks oma pühadeelse raske töö ja tegevuse ning vana Suur-Gilde saali siledal parketil keerlesid lõbusas tantsuhoos kümned ja kümned paarid.

M. Mõõnaste.

Tänuavaldus

Kutseühingu Tallinna osakonna juhatus tänab kõiki kaasteenijaid ja tegelasi, kes olid juhatusele abiks ja kaastegevad jõulupuu korraldamisel selle heaks kordaminekuks. Eriti tänab os. juhatus laulukoori juhatast ja liikmeid eeskava korraldamise ning täitmise, Välispakkide kontori teenijaid loteriile rohkearvuliste väärtuslike esemete hankimise ning telefonivõrgu ja peapostkontori naisteinijaid loteriile maitsekate käsitööde valmistamise eest.

Teadaanne

Teatame, et liikmetele väljajagatud Riigi- ja Omaval-teenijate Keskliidu kino-soodustuskaardid on maksvad kinodes „Modern”, „Bi-Ba-Bo”, „Helios” ja „Ars”.

Kutseüh. Tall. osak. juhatus.

AMETALANE TEGEVUS, TEENISTUSLIKUD KÜSIMUSED

Eksimus töövõime mõõdupuuna

Ametniku kui töötaja tublidus seisab selles, kui palju ta suudab kasulikku tööd teatud ajal teha ja kui eksimuvaba see töö on.

Nii ühe kui teise nõude jaoks on seatud üles kindlaks määratud normid ja kõrvalekaldumisi neist käsitatakse ametniku töövõime puudulikkusena, mida arvestatakse atesteerimisel, teenistuses edasijõudmisel ja üldse ametniku kui tööjõu hindamisel.

Kuigi ülalmainitud nõuded on ühtlased ja üldised kõigile, siiski võiksid nad olla tõeliseks mõõdupuuks teenija hindamisel ainult siis, kui arvestatakse ka erinevaid tööolusid, vastasel korral kujuneb eksimuste register ametniku töövõime kõverpeegliks.

Toome mõne näite tegelikkusest. Tähtsamaks registriks asutise arvepidamises on transfertsummade arvestik. Eksimused selles on lubamatud ja kuna arvestiku ümberkirjutamine posteli jaoks on keelatud, siis peab seda pidama võimalikult parandusteta ja puhtalt. Mõnes asutises teeb ametnik sissekandeid sellesse suurekausaltsesse ja rohkeahtrilisesse arvestikku omaette töölaual, vabana muudest tööddest, ja segamistest ning tarvitab selleks aega niipalju, kui kulub arvestiku ruttamiseta ja sellega ka vigadeta pidamiseks. Teistes asutistes peavad transferts. arvestikku publikuga opereerivad ametnikud ja mõneski asutises langeb arvestiku pidamine ühte operatsioonide toimetamise intensiivseima ajaga, kus tuleb varitseda momenti arvestiku avamiseks ruumalal, mis poole väiksem arvestikust endast, üks või paar arvu sisse kanda, publikuga opereerimisel arvestik jälle kõrvale panna ja ühe päeva osa pidamiseks seda protseduuri korrata 3—4 korda. Loomulikult on eksimise võimalused viimasel juhul suuremad kui esimesel.

Postalane töö kuulub üldiselt enne lõplikku valmimist kontrollimisele, kas töötaja enese või teise ametniku poolt.

Kahjuks ei ole see otstarbekohane nõue maksev kõigi tööliikide kohta. Nii võtab vastutav ametnik publikult vastu transferte ja sissemaksu-kaarte, registritesse kannab neid mittevastutav abijõud ja viimase käest lähevad transferdid kontrolliljale, ilma et vastuvõtjal ametnikul võima-

lust oleks neid veel üle vaadata. Kontrollija võrdleb ainult rahasummad registriga ja kontrollib margistamist, kuna kontrollimata jääb rahasumma õige kordamine tähtedega, adressaadi nimetuse õige väljendamine, tembeldamine ja muud nõutavad andmed.

Kuna transferdioperatsioonidel tühisemgi kõrvalekaldumine, nagu tembeldamata jäänud postmark, kuupäeva-templi puudumine jne., kutsub esile märkmete lehe koos sellega kaasaskäivate ebameeldivustega, siis on tarvilik võimaluse loomine transferdioperatsiooni dokumentide täielikuks kontrolliks nii vastuvõtmisel kui ka väljamaksmisel.

Kui kirjade sortimisel ja ka kontrollimisel valesihitus läbi läheb, siis jäetakse sihtasutises umbes pooltel juhtudel kontrollteated koostamata — viga jääb fikseerimata.

Väiksemate vigade korral, nagu märkamatuks jäänud ümbrikkude defektid, tembeldamata postmargid, kuupäeva-templi puudumised, saadetakse õiendus-teateid ainult harukordadel ning siiski piirdub asi süüdlase seletuse andmisega.

Ka kontori sisemises töös juhtuvad vääratused jäävad pea eranditult ametliku käiguta.

Telefoni tööst kuulub ainult murdosa protsendist Tallinna keskjaamas teostatava kontrolli alla ja seal avastatud fisikaalsete vigade puhul ei nõuta isegi süüdlaselt seletust.

Eeltoodust nähtub, et nõutava töökvantumi täitmine kui ka vigade tekkimise võimalused töökohtade järele suuresti erinevad, juhtunud vigadest avastatakse olenevalt töökohast, kas minimaalne osa või pisemgi tähelepanematus. Avastatud vead ei too mõnes kohas eksijale pea mingisuguseid tagajärgi, kuna teisel on mõõdapääsematu vähemalt tähelepanu juhtimine posteli poolt, mis aga igale teenijale tundub raske karistusena.

Et vead on tingitud rohkem töökohast kui ametniku tähelepanematuses või oskamatuses, siis osutuvad vead praeguse korra juures ebaõigeaks ametniku töövõime mõõdupuuks, seepärast vigade rohkeuse korral mõne teenija juures tuleks peatähelepanu pöörda tema töötingimustele, alles teises järjekorras tuleks ametnik hindamisele.

Ametitefonide* vähesus

Saabassepal pole kunagi saabast jalas, ega rätsepal riidet seljas, lausub üks vanasõna, millele võiks lisada: ega p.-t.-telefoniametnikul tarvilikul määral telefoni tarvitamiseks. Sest arvestades moõdsa aja tempot ja nõudeid, tundub meie ametkonnale lubatud amettefonide arv äärmiselt väiksena.

Et väikesele maaasutisele asjaajamiseks piisab ühest amettefonist, sellele ei saa vastu vaielda. Kuid, et I ja II klassi kontorid on telefoni suhtes asetatud näiteks IV ja V klassi kontoritega võrdsesse seisukorda, see tähendab — kogu kontori asjaajamine toimub ühe aparaadi kaudu, see tundub veidi ebamõõdsana. See on kõigepealt ebaratsionaalne ja sunnib pea peale keerama meie ametkonna ilusaid tööjaotuse põhimõtteid. Lõpuks, kuna sama kommunaatori numbri alla kuulub ümberühendaja vahetalitusel veel kontüli korteri telefon — ma nimetaks selist „kombinatsiooni“ — ebakultuurseks.

Suuremais asutis on see ainus aparaat asetatud kas kontüli kabinetis, mis kantseleiruumist lahutatud ukse, halvemal juhul mitme ukse kaudu. Kuna telefoniline asjaajamine on enamusel kantseleisse puutuv, siis telefoni väljakutse katkestab pea alati vähemalt kahe isiku tööd: telefonil vastaja ja nõutud vastuse andja. Juhul, kus telefon on kättesaadavuse mõttes asetatud kuhugi kabinetis ja kantselei vahemaale, on olukord veel halvem, kuna väljakutse korral ruttab kohale mitu isikut, kui telefonil vastamine pole määratud teatud ametniku hooleks. Kuna telefon päevasti-päeva muutub ikka sagedamaks informatsiooni nõudmise ja suulise asjaajamise õiendamise vahendiks, siis suuremas asutises aparaat sõna tõsisel mõttes undab päeva läbi, sundides vastavalt mitut isikut kogu aeg edasitagasi jooksma. Sellises olukorras — kuigi see kuulub paradoksina — on telefon muutunud töötakistajaks, mitte hõlbustajaks.

Teiseks, juhul kui too ainus aparaat on kontüli kabinetis, muudab ta kontüli administraatorist — jooksupoisiks ja tühjale-tähjale vastajaks, milleks mujal asutis on algaajad ametnikud. Nii peab näiteks kontül vastama, mitmesendine postmark läheb pühade õnnesoovi-kaardile; mitu sõna võib kirjutada kaardile, et see läheks kahe sendiga; millal saabub või väljub see või teine post; mis kellaajani võetakse rahakaarte postile; kas on saabunud uusimad caritas-postmargid või loteriipiletid jne. jne. Kord palustakse telefoni juurde preilit margikassast, kord postiljoni, kord ametnikku kirjajajaoskonnast jne. Sageli tuleb katkestada kassa lugemine, väärtkirjade avamine, rahakaartide kont-

*) Kui ametkõne, miks siis mitte — amettefon?

rollimine või mõni muu tähelepanu koondamist nõudev toiming, et vastata küsimusele — millal kõrvaldatakse juubeli 1-kroonised rahad käigust või mingile muule tühipaljale, millele oleks sama hästi võinud vastata noorem postiljon. Sõnaga — kontüli kabinet kujutab endast nagu mingit sissesõidu-hoovi, kus pole silmapilkugi rahu, isegi neil päevil mitte, kui toimub mõni eksam, revideerimine või mingi muu rahu nõudev toiming.

Need on juhuslikult meelde tulnud näited, kuid nendegi varal selgub, et suuremad kontorid peaksid tingimata omama ka kantseleis telefoni, millega õiendatakse kõik jooksva ja vähem tähtsa iseloomuga küsimused. Kontori ülemaga antaks aga ühendus ainult teda isiklikult nõudvaile abonentidele või teatud erilise iseloomuga juhtudel. Kus see otstarbekohane, võib ju kontüli telefon olla ümberühendajaga kantselei aparaadi numbril.

Kontüli korteri telefon võiks olla kas omaette ühendusena või halvemal juhtumil ümberühendaja abil kabinetis aparaadiga sama numbri all. Praegusel kujul on korteritefon ainult „õõtelefon“, sest mõnes kontoris kestavad täht- või lihtoperatsioonid südaõõni. Teiste sõnadega — kontüli korteriga on telefoni-ühendus juhuslik. Vabade numbritega kommunaatorid aga seisavad teisel pool seina!

Jooksupoiss.

Klassiloteriipiletite väljasaatmisest

Igakord peale klassiloterii loomise lõppu kuulutatakse välja piletite ümbervahetamise tähtajad. Kohtadesse, kuhu Riigi Klassiloteriipiletite Keskmüügikoht piletid saadab, jõuavad need kohale õigeaegselt. Selle vastu postiasutistesse — alles mitu päeva hiljem. Suuremais keskustes, kus mitu müügikohta, tekib selle tõttu publikuga arusaamatusi. Raske on mõnele kaugemalt ilmunud piletiomanikule teha selgeks, miks meil veel pileteid ei ole, kuid jah — seal ja seal kestab vahetus juba 4—5 päeva. Pahameel säärasel korral on õigustatud.

Kas ei oleks võimalik sellel alal ühtlust luua nii, et piletite müük ja vahetus algaks igal pool üheaegselt.

Normide suurendamisest

Kehtiva korralduse kohaselt alates 1936. aastast teatavasti kogutakse statistilisi andmeid postiagentuuride registersaadetiste kohta senise ühe kuu asemel kuue kuu jooksul aastas.

Töö mitmekordsel kasvamisel oleks loomulik, et sellekohaseid töönorme tuleks õigeaegselt suurendada proportsionaalselt suurenenud tööhulgale. Loodetavasti asub postel samal seisukohal.

Postiametkonna tegevus 1935/36

Novembri lõpul ilmus trükist Postivalitsuse väljaandel „Eesti post, telegraaf, telefon, raadio 1935/36“. Toome siinkohal nimetatud tegevus-ülevaatest mõningaid väljanõppeid.

Postiametkonna 1935/36. tegevusaasta möödus üldiselt elavnemise ja majandusliku tõusu tähe all. Operatsioonide arv kasvas ametkonna kõigi talituste alal ja sellega käskäies oli tulude laekumine suurem kui eelmisel tegevusaastal. Selgub, et 1935/36. a. saavutas postiametkond riigi kasuks ülejääki kr. 1.568.215.— Peale selle soetas ametkond uusi varandusi kr. 234.528.— Kokku teeb see kr. 1.802.743.— Arvates sellest maha ametkonna varanduse kapitali % ja operatsioonikapitali % (7%), on puhas ülejääk kr. 965.128.—

1935/36. tegevusaastal oli võrreldes eelmise aastaga: tulusid rohkem posti alal 11,4%, telefonil alal 9% ning telegraafi ja raadio alal 5%; kulusid vähem posti alal 5,8%, telefonil alal 1,8% ning telegraafi ja raadio alal 4,2%. Saadetisi, kõnesid, telegramme ja muid operatsioone oli rohkem posti alal 7,9%, telefonil alal 14,7% ning telegraafi ja raadio alal 1,4%. Kokku oli tulusid rohkem 9,7%, kulusid vähem 3,8% ja toiminguid (tööd) rohkem 9,7%.

Ametkonna asutiste võrgus oli 1935/36. tegevusaasta lõpuks asutisi liikide järgi (sulgudes on toodud eelmise aasta arvud): normaaltüübilisi posti-telegr.-telefoniasutisi 123 (123), eriuülesannega asutisi 21 (21), agentuure 602 (606), eratelefoniasutisi 5 (0), posti- ja kirjatalusid 2931 (2880) ja telefoni kõnepunkte 1553 (1456). Kokku üle riigi oli: posti talituspunkte 3648 (3603), telegraafi talituspunkte 712 (701) ja telefoni talituspunkte 1841 (1749). Iga talituspunkti peale tuli elanikke ja kõlvulist maa pindala järgmiselt: iga postipunkti peale 10,3 km² pindala ja 309 el. iga telegraafip. peale 52,7 km² pindala ja 1568 el. iga telefonip. peale 20,4 km² pindala ja 612 el.

Postiametkonna isikkonna arv tegevusaasta lõpul oli 1676, sellest 1213 mees- ja 463 naistenijat. Postivalitsuse (keskasuti.e) isikkond oli sellest 67 inimest, moodustades 4% koosseisulise isikkonna üldarvust. Võrreldes eelmise aastaga, suurenes isikkond 17 teenija võrra.

Välisliikimise alal loodi telefonühendus Jaapaniga. Seati sisse telefonühendus raadio teel — merel viibivate laevadega.

Raadio alal korraldati õhusõidu raadiotalitus uue õhusõidu- ja peilungi jaama Tallinn-Ülemiste Aeradio ja Gonio kaudu ja korraldati selle jaama koostöö Tallinn-Kopli Aeradio õhusõidu jaamaga. Peale selle seati sisse esimene raadio majakjaam Eesti Hiiumadal Phare, mis on määratud kindlustama navigatsiooni Balti merel.

Post. 1935/36. tegevusaastal olid postitalituse tulemused, võrreldes eelmise aastaga järgmised:

Postiasutiste üldarv suurenes 7,9%. Postisaadetiste koguarvust oli sisemaisi 78,2%, välismailt tulnud 15,3% ja välismaile läinud 6,5%.

Kirjapostisaadetiste arv suurenes üldiselt 9,2%, kusjuures sisemaised suurenesid 8,5%, välismaised tulnud 18,1%, kuna välismaised läinud vähenesid 2,8%. Ajalehtede ja ajakirjade üldarv kasvas 5,4%, postpakkide — 8,5%, rahakaartide 4,4%, väärtkirjade 3,3%, lunalist saadetiste arv vähenes 11,4%.

Lennuühendus oli 4 liinil — Tallinn—Helsingi —Stokholmi, Tallinn—Leningradi, Tallinn—Riia —Königsberg—Berliini ja Tallinn—Riia—Varsavi liinil. Üldine lendpostisaadetiste arv suurenes 92%, lendpostpakkide kg arv 37,6%.

Tegevusaasta jooksul viidi kirjakandjate poolt postisaadetisi adressaatidele koju järgmisel arvul: lihtsaadetised ja ajalehed — 19.763.600; täht- ja juurdemaksusaadetisi — 495.100; rahakaarte — 82.900; väärtkirju 2300; virksaadetisi 500 — kokku 20.344.400 saadetist, sellest ainult Tallinnas 8.708.550.

Postimaksu vahendeid valmistati ja lasti käibele 1935/36. a. tumesinised 25 s. leopardidega postmargid, uued 1-, 2-, 5- ja 6-send. Riigivanema näopildiga postmargid. Üldse valmistati tegevusaasta jooksul postimaksuvahendeid 32.441.641 tk., väärtusega kr. 2.058.375.—

Telefon. Tegevus suurenes nii sise- kui välismaises läbikäimises. Kohalikkude kõnede arv suurenes 13,5%. Sisemaiste kaugekõnede arv näitab tõusu 24,2%, välismaiste — 4,4%. Telefonühenduste kasutamise kasvas üldiselt 14,7%. Telefoni abonente tuli juurde 1916 tk. ehk 10,5%.

Telegraaf. Sisemaiste telegrammide arv suurenes 9,3%, välismailt tulnute 1,0%, välismaiste läinute arv vähenes aga 10,6%. Transiittelegrammide arv suurenes 14,9%.

Raadio. Raadiotelegraafi alal Haapsalu-Nõmme raadiojaama tegevus suurenes 4,3%. 1935/36. tegevusaastal vahetati Haapsalu-Nõmme raadiojaama kaudu üldiselt 57.873 raadiotelegrammi.

Tartu raadiojaam oli endiselt postiametkonna kulu ilmateadete vastuvõtmise otstarbel Tartu meteoroloogia observatooriumi teenistuses. Ilmatikukaardi koostamiseks ja ilmateadete levitamiseks sai viimane ja saatis ametkonna telegraafi kaudu maksuta 29.141 telegrammi.

Ringhäälingu kuulajate arv suurenes 55,2%, seejuures lampaparaatidega kuulajate arv kasvas 66,2% ning detektoraparaatide arv 1,2%. Riigi tulu ringhäälingust 1935/36. a. oli kr. 16.577.94.

Tehnika ala. Telegraafi, telefoni ja raadio tehnika alal tehti järgmisi töid: hoiti korras ja remonditi õhuline 11.583 km, poste õhulinidel 177.822 tk., veekaableid 368 km, maakaableid 248 km ja õhukaableid 97 km; telegr.-telefonijuhtmeid: õhu 77.467 km, veekaablisooni 666 km, maakaablisooni 40.159 km, õhukaablisooni 8459 km, abonentseadmete kõnekohti 18.192.

Tallinna telefoni automaatjaama laiendati 500 numbriga võrra ja tehti olevates seadmetes mõningad valijate ümberpaigutused, nii et keskjaama maht suurenes tegelikult 1000 numbriga võrra.

Uued vasktraadist kaugeühendused ehitati Tallinn—Tartu vahel.

Ehitati 25 uut telefoni ag.-keskjaama.

Seaduse muutmise. Posti, telegraafi, telefoni, raadio seaduse osalise muutmisega, mis hakkas kehtima tegevusaasta alul, loodi alus mõningatele uuendustele, millest tähtsamad:

1. Vabariigi Valitsusele anti õigus anda määrusi raadio saate- ja vastuvõtuseadmete valmistamise, hoidmise, sisseveo ja müügi kohta, samuti anda määrusi kõigi raadiolevi vastuvõttu häirida võivate elektriseadmete ja esemete varustamiseks kaitseabinõudega, nende seadmete

ja esemete registreerimiseks, korrashoiuks ja müügiks.

2. Lubati postimuseumi asutamine.

3. Määrati lisamaks riigi kasuks ringhäälingu maksuvõlgnikelt summade sissenõudmisel.

4. Lubati postiametkonnal täita ka teiste ametiasutiste ülesandeid ja oma ülesandeid panna ka teiste ametkondade peale.

5. Lubati postiametkonna asutistes eraartiklitena müüa peale posti läbikäimise tarbematerjalide ka telegraafi, telefoni ja raadio tarbematerjale ja esemeid ning riigi loteriipileteid.

Küsimusi ja vastuseid

Küsimus: Kas on lubatud saata lihtsaadetistena loteriide pileteid äripaberite tariifiga?

Vastus: Ei ole lubatud. Lihtsaadetistena võib loteriide pileteid saata ainult kinnistes kirjades. Erandina sisemaalises liikimises on lubatud saata loteriide pileteid trükitoodete taksiga, kui saatmine toimub tähtsaadetisena (PM § 86).

„Postisarve“ toimetusele

„Postisarve“ 1936. a. detsembrikuu numbris avaldatud artikli „Postiametkonna teenijad ja erikapital“ puhul teatan, et Vabariigi Valitsuse otsusega 17. aprillist 1936 on heategevuslike, juubeli- ja mälestusmarkide ülejääkide ning tarvitatud postmarkide müügist postiametkonna teenijate olukorra parandamise erikapitalile kuuluvad summad määratud postiametkonna teenijate puhkekodude korraldamiseks ja seega need summasid on erikapitali käesoleva aasta eelarves ette nähtud Kr. 8500.—, mis ka laekunud ja välja antud. Järgneva (1937/38.) aasta eelarves on neid summasid ette nähtud Kr. 6000.—.

19. detsembril 1936. a.

Direktor G. Jallajas.

TELEGRAAF * TELEFON * RAADIO

Jooni telegraafi, telefoni, raadio ajaloolisest arengust

11.

A. MERILAI

Ferdinand Braun. Tänapäeval nii populaarseks saanud kristalldetektori avastaja füüsika professor F. Braun sündis 6. juunil 1850. a. Fuldas. Ta õppis Marburg'is ja Berliinis. 1874. kuni 1876. aastani oli Braun ülemõpetajana Leipzigi tegev, kus ta oma otsuste ülesannete kõrval tegeles raadiotehnikaga teaduslikul alusel. 1876. a. kutsuti Braun Marburg'i ülikooli füüsika professoriks, kust ta 1880. a. Strasburg'i läks. 1883. a. leiame teda Karlsruhe kõrgemas tehnikakoolis ja 1884. a. Tübingen'i ülikoolis. Siit kutsuti Braun 1895. a. tagasi Strassburg'i, nimelt füüsika instituudi direktoriks, kus ta ka Maailmasõja puhkemiseni viibis. 1914. a. lõpul reisis ta Inglise blokaadi tagajärjel tekkinud patenditüli lahendamiseks asjatundjana Ameerikasse. Maailmasõja tõttu oli temal võimatu Saksa-maale tagasi pöörduda. Ta suri raske haigestumise tagajärjel New-Yorgis 20. apr. 1918. a.

F. Braun'is avaldusid väljapaistvad inimlikud omadused, ta oli ka avara silmaringiga füüsik. Kuulsaks on tema saanud oma häälestusahelate probleeme käsitlevate uurimuste läbi raadiotehnika alal. Tähtsaim tunnusmärk Brauni raadioseadeldistes on tema poolt leiutatud suletud võnkeahela lülitamine saatjasse. Võnkumisvõimelise saateantenni sidestas

ta samasuguse võnkumisvõimelise suletud ahelaga. Nimelt suletud ahela mahtuvust on võimalik väga suureks tõsta, kui kui ainult vastavalt väike omainduktsioon valida, seega on saavutatud laineala väga ulatuslik. Brauni poolt leiutatud sidestusviisiga kukkus ühtlasi ka sädemevahe antennist välja, mille tõttu antenni võnkumiste sumbuvus väga tunduvalt vähenes. See asjaolu aga aitas raadiojaamade saateenergia tõstmisele suurelt kaasa.

Loomulikult ei olnud Braun saatja, mis sajandi vahetusel A/S. Siemens & Halske poolt ehitati, kaugeltki veel mitte tehniliselt viimistletud. Peapuhe seisis nimelt selles, et suletud võnkumisahela tugeva sidestuse läbi antenniga kaks isesugust lainet tekkis, mis vastuvõttu tunduvalt takistasid. Seejuures muutub saatja tegelik kasutusvõime poole vähemaks. Sellest hoolimata oli Brauni leiutis põhjapaneva tähtsusega edusamm sädejaamade konstruktsioonis.

Nagu alul tähendatud, on Braun ka praegusel ajal nii levinenud kristalldetektori leiutajaks, millega ta asendas senini tarvitusel olnud puuduliku töötamisvõimega Branly kohereri. Braun püüdis ka suundsaadet tarvitusele võtta, esialgu kallutatud antenni kasutamisega, hiljem raamantenni tarvitusele võtuga. Ka

Arco poolt leiutatud lainemõõtja võlgneb oma kiire leviku eest tänu Brauni töödele.

Max Wien. Sündis jõululapsena 25. detsembril 1866. a. Königsbergis. Õppis algul oma kodulinna gümnaasiumis, siis Freiburgis ja lõpuks tuntud Helmholtzi õpilasena Berliinis füüsikat. 1891. a. läks Wien kuulsa Röntgeni assistendina Würzburgi, kus ta pisut hiljem sai eradotsendiks. Sellena töötas ta juba sidestatud võnkeahelate kallal — alal, millel ta hiljem suure edu saavutas. Siin konstrueeris ta esmakordselt ka pöörleva varioomeetri, mis koosneb teatavasti kahest poolist, millest ühte võib pöörata teise suhtes 180° piirides.

Aastal 1898 läks Wien eradotsendina Aacheni. Oma suurima edu saavutas ta siiski Danzigis, kuhu ta kutsuti 1904. a. füüsika professoriks. Siin leiutas ta, et kahe sidestatud võnkeahela sädeme vahet vähendades tekib veel kolmas keskmise pikkusega (sagedusega) laine, mis seda tugevamaks muutub, mida lühemaks sädeme vahet muudetakse ja seda soodsamaks muutuvad tingimused sädemevahe kiireks kustumiseks. Nii konstrueeris Wien oma kustuv-sädesaatja, milline süsteem oli kuni Maailmasõjani enimlevinud. See süsteem töötab nn. heli-sädemevahega, tarvitades 500 perioodilist vahelduvvoolu. Sellesüsteemiliste raadiotelegraafi-jaamadega varustatud olid laevad ning rannajaamad kuni viimase ajani.

Maailmasõja päevil töötas Wien lampsaatja ja lampvastuvõtja arendamisel, tulles oma uurimustel esimesena mõttele ehitada raadiolambi sisse anoodi ja kütetraadi vahele elektroonide tüürimiseks nn. võre.

Voldemar Poulsen. Taanlane, sündinud 23. novembril 1869. a. Kopenhaagenis, kus ta 1889—1893 ülikoolis õppis. Õpingu lõpetamisel astus ta firma „Kopenhaageni Telefoni Selts“ teenistusse, mille katselaboratoriumis ta pikemat aega juhtivat osa etendas.

Esmakordselt sai Poulsen avalikkusele tuntuks. 1900. a. Pariisi maailmanäitusel, kus ta oma „telegrafon'iga“ esines. Selle aparadi töötamise põhimõte seisnes selles, et helisid, s. o. nii kõnet kui ka muusikat üles võtta — jäädvustada. Ehkki Poulseni telegrafon praktilist levikut ei leidnud, siiski näitas see esinemine, et tal on leiduri andeid ja originaalsust.

Raadiotehnikas tõi Poulsenile kuulsuse

nn. voltakaarsaatja leiutamine ja ehitamine 1902.—1903. a. Kaarsaatjad esinesid esimese võistlejana senistele sädesaatjatele. Voltakaare abil kustumatute lainete saavutamise sihis töötasid teisedki leidurid, kuid esimesena läks korda iiri õpetlasel Dudde'il 1900. a. tekitada kaargeneraatori abil püsivamad kustumatud lainetused. Poulsen aga viis asja reaalsele pinnale ja ehitas tegelikult esimesed kaar-raadiosaatjad. 1903. aastast peale ehitabki Poulseni juhtimisel firma „Telefunken kaarsaatjaid.

Nikola Tesla kuulub geniaalsemate ameerika leidurite perre, kuna Thomas Edison kõrval ka tema nime tehnikailmas nimetatakse. N. Tesla kodukoht aga on Euroopas, sest ta sündis 1857. a. Smiljani linnas Dalmaatsias, s. o. Balkanil. Vanemate soovi kohaselt pidi temast kirikuõpetaja saama, ent ise oli ta hoopis rohkem huvitatud matemaatikast ning füüsikast. Sellest siis tuligi, et ta õppis 4 a. Grazi polütehnikumis, peale selle veel 2 a. Praha tehnilises ülikoolis.

Oma esimese tähtsa leiutise tegi Tesla 1881. a. Budapestis, kus ta katsetas pöördmagnetvälja omadustega ja oma uurimuste tulemusena konstrueeris keerdvoolu-mootori, mis tänapäeval nii väga levinud üle terve maakera. Oma leiutiste elluviimiseks avaramaid võimalusi otsides sõitis Tesla algul Prantsusmaale, varsti peale selle 1884. a. aga Ameerika-Ühendriikidesse, kus ta ka lõplikult rajas oma elukoha.

Avalikkusele sai Tesla tuttavaks enne kõike tema nime järgi nimetatava transformatori läbi, mis võimaldas tekitada seni ajani kuulmatuid kõrgepingeid ja kõrgesagedusega vahelduvvoolu. Katsed, mida Tesla juba tol ajal ette võttis, jätvavad veel tänapäeval hiilgavat mõju nii oma tehnilise külje kui ka füüsikalise suure tähtsuse tõttu. Nii ehitas ta juba 1890. a. kõrgesagedusgeneraatori, mis andis 10.000 perioodilist vahelduvat voolu. 1893. a. alustas Tesla oma laboratoriumis katsetega elektrienergiat ilma traadita üle kanda. Sealjuures oli ka ta sel ajal teadlik saatja ning vastuvõtja häälestuse kooskõlastamise nõuetest.

Reginald Aubrey Fessenden sündis 6. oktoobril 1866. a. Miltonis, Kanadas. Õppis inseneriks New-Yorgis ja Post Hope'is. Juba 20-aastasena astus ta insenerina NewYorgi Edisoni seltsi tee-

nistusse. 1892. a. valis ta endale aga õpejõu kutse. Algul pidas ta loenguid Philadelphia Western'i ülikoolis füüsika üle, kuni 1893. a. nimetati elektrotehnika professoriks.

Umbes samal ajal huvitus Fessenden ka traadita telegraafist, mis just sel ajal hakkas levima Ameerikas 1905—1910 aastates arendas ta koos Alexandersoniga ühiselt kõrgesagedusgeneraatori, mida nimetati tema nime järgi. Generaatori konstruktsioon põhines tavalisel vahelduvvoolu masina ehitusel, kusjuures sagedust tõsteti mähiste arvu ja tiirlemise kiiruse suurendamise läbi. Seejuures saavutas Fessenden 100.000 per. sagedusega voolu 2 kv. võime juures, millise energia abil telegrafeeris ta raadio teel 300 km kaugusele 1907. aastal.

1904. a. leiutas Fessenden pöörleva sädemevahega sädesaatja. Pöörlemiskiiruse muutmisega võimaldus saatja toonikõrgust reguleerida.

Ernst F. W. Alexandersoni nime mainisime juba Fessendeni kaastöolisena. E. Alexanderson sündis 25. jaanuaril 1878. Upsalas, seega rootslane. Peale üldhariduslikku kooliaega õppis ta algul Lundi ülikoolis, siis Stokholmi kõrgemas tehnikakoolis ja lõpuks Berliinis. 1901. a. sõitis aga temagi dollaritemaale Ühendriikidesse.

Alexandersonil on suured teened Ühendriikide raadio sädemetehnika viimistlemise alal. Tema viis esimesena raua kõrgesagedusmasinasse, mille kasutamist siiani peeti mittekõlblikuks raua eriliste magnetiliste omaduste tõttu. Hiljem arendas ta kõrgesagedustransformaatori kuni 200 kv. võime jaoks. Edasi uuris Alexanderson põhjalikult raadiosaatjate antenni vastukaalu ning maandumist. Nende uurimuste tagajärgede alusel ehitataksegi praegu saatjate juurde eriline maandustraatide süsteem, mis üpris tunduvalt vähendavad saateenergia kaotusi.

Edaspidised Alexandersoni tööd puudutavad raadiotelefoni ala, eriti kandevainete osas.

Rudolf Goldschmidt sündis 19. märtsil 1876. a. Neubukovis Meklenburgis kaupmehe pojana. Peale üldhariduslikku kooli lõpetamist pidi ta isa soovil kaupmeheks õppima, et oma isalt äri üle võtta, kuid et tal tehnika vastu oli suur nõrkus, siis murdes isa vastupanu, astus ta Charlottenburgi kõrgemasse tehnikakooli. Käesoleva sajandi algul tut-

vus ta traadita telegraafiga, mis teda nii võlus, et andis ära hea koha AEG juures ja siirdus Darmstadt'i õppejõu kohale, mille kõrval ta andus raadiotehnika uurimisele ja edasiarendamisele.

1907. a. konstrueeris Goldschmidt erilise konstruktsiooniga kõrgesagedusgeneraatori, mis võeti otsekohe tarvitusele tolleaegsetes raadiosaatjatēs. Tema kõrgesagedusgeneraatori põhimõte oli üldjoontes järgmine:

Alalisvooluga läbistatud katsas pöörleb teine pool. Liikumata pooli magnetjõu-jooned läbistavad pöörlevat katsat ja tekitavad viimases oma tugevuse ning suuna perioodilise muutmise tõttu sinusoidaalse vahelduvvoolu, mille sagedus sõltub liikuva pooli tiirude arvust. Kui aga läbistada liikumata pool samasageduselise vahelduvvooluga, siis tekib liikuv poolis vahelduvvool kahekordse sagedusega. See vool loomulikult mõjub tagasi ka liikumatule poolile ja kui seda täiendada kohase mahtuvusega kondensaatoriga, nii et tekib kahekordsele sagedusele häälestatud võnkering, siis arenevad seal suure energiaga võnkumised. Viimased omakorda jällegi mõjuvad liikuvale poolile, kus tekib juba 3-kordne sagedus.

Teoreetiliselt laseb see vahelduv mäng end soovikohasele kõrgusele tõsta.

Karl Smidt. Sündinud 8. aprillil 1885. a. Wiedersbachi Baienis. Lõpetanud Karlsruhe kõrgema tehnikakooli.

Muude leiutiste hulgas peab märkima tema poolt esimesena konstrueeritud voolualaldajat, nii tarvilikku aparaati tänapäeva elektrotehnikas, eriti akumulaatorite laadimisel vahelduvvoolu- (valgustuse-) võrgust. (Järgneb.)

Langeb täheke...

Langeb täheke nääriöö!
Sähvates taevast valla,
Langeb põledes lumisel feel
Morn-vaikiva männi älla.

Langenud tähele suundunud siirn,
Südames süftas lõkke —
Soovest tulvil mu mõttelilm,
Soovest, mis ületand lõkke.

Inimsoovide inimlik hõng
Nääriöö müstika võlus!
Ilmneb taas igatset aadete ring,
Siiras ning õilistav elus.

Saatuse sületud ukse ees
Hing palvetab hullununa,
Et ei liial haihtuks südames
Langeva tähe soe kuma.

S. P.

Merepostühendustee Porkkala – Tallinn

Soome oli Rootsi-Soome riigi tähelepanudv osa, nii et ametiposti vahetus Stockholmist Soome vahel oli elav. Sellest olenedes tuli Soomel oma posti korraldamisel tähelepanu pöörata ka riigi ametiposti korraldamisele. Oma maa asendi tõttu sattus Soome postiliikimises ikka tähtsamasse seisukorda, mida enam riigi sõjavõim vallutas pinda Läänemere maakonnis. Tõsi küll, Rootsist oli Läänemere maisse otseühendus mere kaudu, ja mereühendust on loomulikult kasutatud ametiposti saatimisel, kuid veel 1500. ja 1600. aastail oli ühendav meri veel selline lahutaja, et ametipost Stockholmist Läänemere maisse pidi leidma teed Soome kaudu. Dokumentides on sageli tähendusi kirjade viijast, kes reisisid Stockholmist Soome kaudu Läänemerel maisse ja sealt sama teed tagasi. Ning too kirjadevedu pole vist, seeaegsete oludega võrreldes, olnud sugugi tähtsusetult väike, kuna Stockholmist keskvalitsusel tähendatakse aastate 1631 ja 1632 vahemikul olnuvat 8 kullerit Ingeri ja Liivimaa jaoks. Kui tee välismaile mõnikord oli lõuna kaudu jääolude või muul põhjusel kinni, tuli ametiposti näit. Saksamaale vahest vedada Soome, Eesti- ja Liivimaa kaudu; sealt tagasi aga isegi pikka ringteed kaudu, Põhjalahe ümber. Oli loomulik, et kirjade liikumine sel teel Saksamaale oli aeglane. Nõnda et valitsuse kirjad Saksamaale riigikantslerile viibisid teel kevadtalvel 1631. a. Soome kaudu 2½ kuud.

Porkkala, kaljuneem tulitorning Soome lõunarahnikul, Helsingist edelas, oli juba 1200. aastail mainitud ja purjetajatele tuntud koht, kust purjetati Soome rannikult Räävelisse (Tallinna). Jaakko Teitti nimetab Porkkalat kuninga sadamaks. Samal viisil kui Turu ja Ahvenamaa saarestikus, viis rahvas Porkkalaski tasuta ametiposti viijat ja teisi kroonu isikuid üle Soome lahe Porkkalast Räävelisse, ja selle vaeva eest sai rahvas eri otsuste kohaselt vaevatasu. Parvühenduse pidamiseks Porkkalast Rääveli moodustasid Kirkkonnummi kihelkonna kahe maksumõksuse (Kantskog ja Bärgröström) umbes 30 talupoega 5 kuuemehelist paadimeeskonda, mille juurde kuulus veel 5 tüüri meest. Nende parvetustööde tõttu vabastas kuningas Johan 5. 11 1578 nad kaheks aastaks riigimaksude maksimisest ja 4. 7. 1582 vabastati nad püsivalt tähtsaimast maksudest ja päevatöödest, millist maksudest vabanemist nad nautisid kaua. Selle postitee riigiametiposti viijat liikusid Eestisse ja Liivimaaale. Kuid nad liikusid ka maad mööda ümber Soome lahe, kui kevadeti ja sügiseiti jääteede nõrkus ja talvised ilmad katkestasid võimalused pääseda Porkkalast üle Soome lahe. Ka sel ühendusteel nõuti seadusevastaselt tasuta küüditamist talupoegadelt. Kuningas andis talupoegadele 1613. ja 1614. a. kaitsekirju, millistest selgub, et talupojad olid kohustatud viima tasuta üle mere vaid neid, kellel oli kas kuninga pass või ka sõjakolonelide või korraldajate võimude selgitus selle üle, et nad oma reisiril liiguvad kas kuninga või kroonu asjus.

Peariigifoogt, ingeri aadlik Bernhard Steen von Steenhäusen, kes ka näis, oma hariduskeele järele otsustades, olevat sakslane, nagu väga paljud neist isikuist, kes Rootsi-Soome riigi postiasjanduse algajal tegutsesid posti alal, algatas ja korraldas 1638. a. posti-

asjandust Soomes. Kuna riigi valitsusele oli tähtis, et postiliiklus areneks Stockholmist mitte ainult Soome, vaid ka Soome kaudu kaugemale riigi võidetud maadesse. Soome lahe lõunakaldale, siis oli täiesti loomulik, et postiliin Stockholmist Soome 1638. a. pikendati Läänemere maadesse isegi kuni Narvani. Kaugemale polnud seda vajadust viia, kuna riialane, kaupmees ja hiljem postidirektor Jacob Becker oli juba varemalt korraldanud postiühendust Liivimaal ja Eestis. On ka loomulik, et Steen von Steenhäusen 1638. a. sai ülesande korraldada postiühendust Helsingi ja Rääveli vahel. Riigi ametiposti oli ju küll juba vanast ajast veetud Porkkala-Rääveli mereühendustee kaudu, ja riigikantsler Axel Oxenstierna oli tõenäoselt isiklikult tutvunud selle ühendustee liiklemisküsimustega, kui ta 1615. a. viibis Kirkkonnummel, kus oli tee teine lõpp-punkt — Porkkala neem. Seda näib tõendavat see tõsiasi, et riigikantsler on tõestatult 1624. ja 1638. a. postiküsimusi arutades meelde tuletanud ka postiühendusteed Soomest üle mere Räävelisse.

Selles aruandes (postrulla), mida Steen von Steenhäusen andis postiühendustee Stockholm-Soome-Narva kohta, ei nimetata midagi postiühendusest Helsingi ja Rääveli vahel, kuid kuna Räävelit nimetatakse selles postitaksis, mis 1638. a. anti Soome ja Soome kaudu Läänemere maadesse viiva postiühendustee kohta, siis tõendab see asjaolu, et postiliikimine üle Soome lahe Räävelisse tõepoolest teostati 1638. a. Räävelis on postivedu omakorda kohanud Jacob Beckeri poolt loodud postiliine. Öieti polnud postiveos üle Soome lahe Räävelisse midagi enam korraldada, sest tegelikult oli Porkkalas 5 tüüri meest ja 5 paadimeeskonda, kelle käes oli kirjade ja reisijate üleviimine endisel viisil üle Soome lahe Räävelisse. Ning et Soome ulatunud postalitus on kohe ära kasutanud vana postiühendustee Porkkala-Rääveli, selgub ka teistest asjaoludest. Steen von Steenhäusen seadis Kirkkonnumme nimismees Klas Jakobson'ile alluvaks Sigfrid Klementsson'i Kviš-nimelise talu. Kui eelnimetatu vedas posti peale pealiini Suntuosse ja Espoose ka kõrvalliinil Porkkalasse, siis vabastati ta krahv Peeter Braha poolt 31. I 1640 antud käskkirja põhjal kohamaksudest ja lisaks sellele sai ta veel 6 taalrit raha aastas. Porkkala neemel asutati juba 1640. aastail — mitte suure postiliiklemise, vaid koha tähtsuse, tõttu posti hargnemispunktina — posti ülevaataja või postkontor. Nimelt tuli Kirkkonnummele sel ajal, 1600. aast. alul, sakslane Antonius Pape, kes kohe sai Porkkala postmeistriks*)

*) Mõnikord näib olukord kujunenud selliseks, et postkontor võis tegutseda kümneid aastaid, ilma et selle korraldaja palga kohta oleks lõplikult kokku lepitud. Nõnda oli näit. Porkkala neeme postkontor tegutsenud juba meie postiasjanduse alganostaist peale, kuid alles 1685. a. mainib kuningas, et Porkkalasse oleks postiveo tõttu vajalik määrata postmeister või ülevaataja, kelle jaoks kantseleikolleegium võib määrata palga oma arvamise järele. 1686. a. palgamaksimise juhiseks nimetatakse: „Porkkala neeme postmeister ja ülevaataja palk ja tarberaha 40 taalrit“.

ja oma ameti tõttu vabastati ta koht maksudest. Soome kaudu pikendati siis 1638. a. postühendus Narva ja Räävelisse.

Nii kaua kui Läänemeremaad kuulusid Rootsi-Soome riigile, oli postipoliitika tähtsamaks küsimuseks, kuidas võidakse korraldada võimalikult kiirem postühendus Stokholmist Soome kaudu, või kas otse merd mööda Läänemere maadesse. Seda küsimust on tihti arutatud ja katsuti leida parandusi selleaegsetesse oludesse. Nõnda näit. abipostmeister Oluf Jönsson Taani Sõja tõttu 1644. a. löi postühenduse Stokholmist ümber Põhjalahe Soome ja revideeris postiline isegi kuni Narvani. Narvast abipostmeister sõitis Räävelisse ja korraldas paremini postivedu Räävelist Porkkalasse ja seal edasi Turu ja Ahvenamaa kaudu Rootsi. Mereühendusteel Porkkala-Räävel veeti posti vaid kord nädalas, kuid liini tähtsusele on iseloomustavaks asjaolu, et suure Põhjasõja tõttu anti käsk 1700. a. vedada sellel ühen-

dusteel posti kaks korda nädalas. Kui vaenlane oli katkestanud postitee Soomest Nyeni kaudu Narva, muutus postitee Porkkala-Räävel järjest tähtsamaks, ja 1704. a. anti käsk, et seal ka talvel tuli pidada postühendust 2 korda nädalas. Kuningas Kaarel XI leidis tarvilikuks pidada postijahte postiveo jaoks ms. ka üle Soome lahe, ja 1690. aastate alul katsetati sel ühendusteel vähe aega postijahiga, kuid alles suure Põhjasõja ajal abistati postitalupoegade poolt ülevalpeetavat postiliiklemist sel ühendusteel kauemat aega postijahtidega, nimelt 1708—1710. a. Kui Tallinn (Räävel) 29. 9. 1710 andis alla vaenlasele, lakkas postühendus Porkkala ja Rääveli vahel ja Põhjasõda pühkis ära ka Porkkala postkontori. Hiljem, rahu tegemise järele, ei jätkatud enam postkontori tegevust, kuna Rootsi-Soome riik oli kaotanud oma maala Soome lahe lõunakaldal, ega polnud seega enam vajadust Porkkala postkontori järele.

S. Grönroos.

Postiuudiseid välismaalt

Inglismaalt

Arstiabi postiametkonnas. 2600 posti usaldusarsti ravib tasuta määralist personaali, kes Londonis saab palka alla 230 ja provintsis alla 215 naela.

Ametnikud võivad soovikorral ka teiste arstide poole pöörduda, kuid peavad siis ise arstikulud tasuma. Usaldusarst valvab kogu personaali haiguspuudumiste üle. Ta vaatab uustulnud ametnikke arstlikult läbi, peab järelevalvet kontoreid korraliku ventilatsiooni võimaluste ja sanitaarolude üle.

Usaldusarstide tööd kontrollitakse ühe arst-ametniku ja tema käsutusse määratud ametniku poolt. Arst-ametnik esitab igal aastal täpse aruande personaali tervisliku seisukorra üle — (survute arv, teenistusest lahkimised haiguse tõttu jne.). Ligi veerand miljonit nais- ja meesametnikku, vanusega 16—60 aastani, figureerivad igal aastal selles arsti-aruandes.

Postivalitsuse poolt on katsetatud süstimistega külmetuse vastu, kuid kahjuks 3 aastat kestnud katsed ei annud märkimisväärta tagajärgi.

Trepid ja tervis. Viimaseil aastail esinevad Inglismaal postiljonid ikka sagedamini kaebustega selle üle, et rohke treppidest käimine rikub tervist, muutes teenistuse talumatuks. Postivalitsus, uurides aastate eest olukorda, leidis, et raskuste vältimiseks on võetud tarvitusele kõik võimalikud abinõud.

Nüüd, olukorda uuesti kontrollides, lisades juurde ka arstide arvamused, loodetakse postivalitsust veenda, et aina sagedavad kaebused on siiski põhjendatud.

Postinäitus lastele. Postivalitsus avas Londonis näituse lastele, kestusega üks kuu. Postifilmide demonstreerimise kõrval õpetatakse lapsi automaattelefonil rääkima, võimaldades neile omavahelisi kõnelusi näituseruumides selleks ülesseatud telefonidel. Samuti on antud võimalus uuele, nõndanim. „rääkivale kellale” helistada.

Väljapanud esemete hulgas on ka huvitavad mudelid Londoni posti allmaaraudteedest ja viimaste postvagunite uusimaist tüüpidest. Näitusel peetakse postiajaloolisi loenguid. Näituse külastajad tohivad valve all ise telegraafiaparaa-

tidel töötada ja „tervistelegramme” anda. Sisepääs näitusele on vaba. Möödunud aastal korraldati Londonis samasugune näitus esmakordselt. Näituse külastajate arv oli haruldaselt suur, küninides 400.000 lapseni.

Lätist

Uus telefoni-keskjaam. Möödunud a. lõpul valmis Läti suvituskohas Ogre's (35 km Riia) automaattelefoni-keskjaama hoone. Automaadi mehhanismi sisseseadmisega peab lõpule jõutama kevadeks. See oleks Lätis neljas automaattelefoni-keskjaam. Peale Riia on neid veel suvituskohades Inčukalnis ja Siguldas.

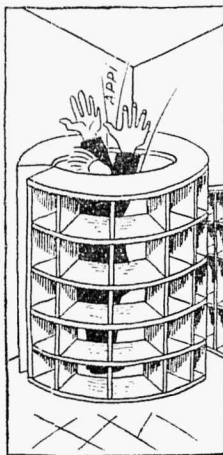
Postmarkide kiirmüük. Läti postivalitsus lasi m. a. 28. detsembril müügile p-margid Läti valgeristi heaks, milline org. on võtluseks tiisikuse vastu. Väljaande suurus oli 50.000 komplekti. Et vältida spekulereimist, saadeti marke kõigile asutisile, kõige väiksemaile 100 komplekti. Riias müüdi aga margid läbi 2 tunniga, provintsis 1—2 päevaga. Ainult mõnes asutises jätkus 35-santiimilisi marke mõneks päevaks.

Postlasturism Lätis. Läti p.-t.-t. org. turismiosak. korraldas möödunud a. 7 ekskursiooni kokku 512 osavõtjaga. Ekskursioonel sõideti raudteel 636 km ja autobusel 1314 km. Kaks ekskursiooni korraldati välismaile, neist üks Leetu 59 osavõtjaga ja teine Eestisse, mille osavõtjate arv koos teiste külalistega oli kokku 201 inimest. Peale selle korraldas turismiosak. ka veel kunsti- ja teiste näituste ühiskülastamisi ja suuremate tööstuste vaatamisi. Esp. servo.

„Postisarve“ artikleid välisajakirjuses

Teada olevalt on möödunud aastal Postisarves ilmunud artiklest kahte oma veergudel avaldanud ka mõned vastavad välismaa ajakirjad. Need on: J. Vahtra „Postitempli arengust” Läti „P. T. Dzive” nr. 12, Leedu „Pasta Pasaulis” nr. 11 ja Cehhi „Filatelisticka Revue” nr. 11 ja 12.

A Me artikkel „Uus pensioniseadus” „P. T. Dzive” nr. 11 „Jugoslovenska pošta, telegraf i telefon” nr. 87 ja „Postitorvi” nr. 11 (Soome).

Kirjade jaosk. ametnik, kes tihti mõtles oma töö ratsionaliseerimisele viimase võimaluseni, nägi unes, et ta oli satunud oma idee lõksu.

Mehaaniku nägemus oli selge nagu ilmsi: südasuvi oli käes ja telefoniliinide remont käis täie intensiivsusega.

Võrguüleva vaimusilma ette kerkis tema enda isik riigi poolt antud „univormis“.

Tehnilise jaoskonna juhataja hommikune ajak oli väga rahutu ja täis tontlike nägemusi.

Pildike Nõukogude-Vene elust

Tegevus sünnib Nižni-Novgorodi külje all asetsevas väikeses külas, kus asetseb väike postijaam. Postijaama tuleb räbalais talupoeg ja annab postiametnikule kirja, millele aadressi asemel on tõmmatud kolm risti. Postiametnik vaatab kord kirjale, kord talupojale, raputab uskumatult pead ja tõmbab siis oma pesemata, tindist määrindunud kätega läbi kammimata juuste.

Ametnik (teeb tähtsa, ametliku näo): „Kirjal pole ju aadressi. Kellele see on määratud?“

Talupoeg: „Minu pojale!“

A.: „Siis pead sa ju kolme risti asemele kirjutama ta nime.“

T.: „Ma ei oska kirjutada.“

A.: „Kuidas kirjutad siis kirja?“

T.: „Selle kirjutab kirjutaja, maksin selle eest.“

A.: „Siis oleks kirjutaja võinud kohe kirjutada ka täielise aadressi.“

T.: „Ma ei tahtnud, et kirjutaja saaks teada, kellele saadan selle raha, mis on kirjas.“ (Talumees pigistab pahema siima kinni.) „Tead, seltsimees postiülem, tänapäeval on väga palju halbu inimesi ja võrukaelu... Kui kirjutaja mu poja nime asemel oleks kirjutanud oma nime, siis oleks saanud tema raha ja minu poiss võtku kust tahes.“

A.: „Ma näen, seltsimees talupoeg, et oled tark mees, selle eest aitan sind. Mina kirjutati aadressi peale.“

T.: „Hüva, seltsimees postiülem. Kirjuta siis, et see kiri kuulub ühes selle sees oleva rahaga minu pojale, kes töötab Nižnis riigivabrikus.“

A.: „Pead, aga ütleva minule oma poja nime.“

T.: „Fedja Magimits.“

A. (kirjutab aeglaselt ja mõtlikult need kaks sõna ümbrikule): „Nii, nüüd, seltsimees, vajame ka veel perekonnanime.“

T.: „Minu pojalt pole perekonda, on alles 21-aastane.“

A.: „Vajan sinu perekonnanime.“

T.: „Kiri peab ju minema minu pojale, aga mitte mulle.“

A.: „Aga sinu pojalt on ju sama perekonnanimi, mis sinulgi.“

T.: „Ei, minu poja nimi on Fedja Magimits ja minu nimi on Maksim Jefrimovič.“

A.: „Need on vaid eesnimed, milliseist ei aita. Nižni riigivabrikus on võib-olla palju noormehi, nimega Fedja Magimits, aga kellele neist tuleb kiri üle anda?“

T.: „Sellepärast pead, seltsimees postiametnik, juure kirjutama, et see kuulub minu pojale.“

A.: „Just see ongi, miks sa pead nimetama mulle oma nime.“

T.: „Seltsimees postiametnik, see on väga imelik, et sa räägid ikka minu nimest, kuna aga kiri on määratud minu pojale!“

A.: „Seltsimees, oled väga rumal. Püüan selgitada seda sulle. Minu nimi on Pjotr Davidovič...“

T.: „Väga ilus, aus nimi. Kas nimetad end juba kaua nii?“

A.: „Ära räägi vahele, parem kuula tähelepanelikult, et õpiksid midagi ja saaksid natukegi tarkust. Nii siis, minu nimi on Pjotr Davidovič, aga minu perekonnanimi on Gurskoi. Kui mul oleks poeg...“

T.: „Mis, sul polegi poega? Sinu vanusel mehel ja pealegi, kuna oled säärasel kohal, peaks juba olema poeg!“

A.: „See ei puutu asjasse! Kui mul oleks poeg, oleks ta nimi Vassili Petrovič ja tema perekonnanimi oleks siis Gurskoi.“

T.: „Aga sul ei ole ju poega.“

A.: „Muidugi, ma ütlen ju ainult, kui mul oleks!“

T.: „Aga et sul pole poega, pole ka Vassili Petroviči.“

A.: „Ei, aga tema perekonnanimi oleks sellest hoolimata Gurskoi.“

T.: „Ja mis on sel minu kirjaga ühist? Mis läheb korda minu kirjale ja pojale, kellele peab kiri minema, kas sinul on poeg ja mis peaks olema ta nimi, kui ta sul tõepoolest oleks?“

A.: „Kurat võtku sind!” (Lööb rusikaga vastu lauda.) Nüüd läheb mul asi liig kirjaks! Embkumb — sa ütled mulle oma perekonnanime või ma viskan kirja vastu su põrunud täipead!”

T.: „Kui sa minuga nii karjud, ei ütle ma üldse midagi, seltsimees postiametnik! Kas käiakse siis nii ühe talupojaga ümber? Kas olen sulle võib-olla võlgu, et sa nii karjud? Nimetad ennast õiglaseks ametnikuks ja tahad kirja, mis on määratud mu pojale, visata mulle vastu pead?”

A. (Murrab meeleheitlikult käsi, nägu läheb tal seejuures siniseks ning silmad tungivad koo- paist välja. Akki tuleb ta mingile heale mõt- tele. Ta nägu muutub, naeratus mangleb ta pundunud huulil. Värisedes seesmisest rõõmusest limpsab ta keelt.): „Seltsimees talupoeg, (sõbralikult) näita mulle korraks oma isikutunnistust.”

T.: „Ohoo, (karjudes) tahad mind vist üles anda kui vasturevolutsionääri?”

A. „Ei, kindlasti mitte, aga isikutunnistusel seisab sinu perekonnanimi.”

T.: „Hakkad jällegi selle rumalusega? Kas peab see kiri saadetama minule või minu po- jale?”

A. (Langeb kokku, vajub laua alla, katab oma näo kätega ja puristab nagu jõgihobu.)

T. (Vaatab ametnikule tükk aega otsa): „Miks sa nutad, seltsimees postiametnik?”

A.: „Nutan, et vanakurat mind asetab sää- rasesse neetud ametisse nagu seda on posti- jaama ülem!”

T.: „Seltsimees postiametnik, mul on kaas- tundlik süda ega suuda ma näha inimest kan- natamas. Ava kiri ja anna see raha, mis seal sees, siia. Tule, läheme, naps tõstab su tuju ja kergendab su südant, siis unustad oma mure.” (Käsikäes lähevad sõbralikult kõrtsi.)

Kolmekuningal

Päevi on kulunud, aega on läinud. Oli lund ja natuke sai saanisõitugi, kuid nüüd — ainult vihm, pori, gripilõhnaline udu. Ja korteriski niiskus, sest kütet metsadest saaks kätte vaid lennukilt, õnnega. Suusad, kelgud, uisud — ei, need artiklid meie viimaste aastate kliimas on sama tarbetu uhkus kui maamehele frakk või torukübar.

Ainult seintele on tekkinud uued kalendrid. See on ka ainuke, millest välises pildis märk- daaastanumbri suurenemist, uut aastat. Pikad pühad — jõulud, näärpäev — need on nii kadunud käest ja kulunud meelest, et poleks nagu olnudki. On ju võimatu eritella päevi pü- ha- või puhkepäeviks ja tööpäeviks ainult enese kujutelmas, kui reaalsuses kordub ainult üks mõiste: päev päeva kõrvale lükitult asud istuma luugi taha täpsalt samal tunnil, mil tulid eile, üleile, — tuled homme ja ülehomm. Ainult minevik ja tulevik on siin kaks suunda, mis eemalduvad teineteisest ja mille keskuseks oled ise, su väikesed mõtted ja soovid.

Tallatud rada on kergem käia kui umbset, harjumustega on kohaldunud veregi rütm. Kül- lap vist seepärast oma luukigi armastan ja kallimal pühalgi säält enne ei lahu, kui jõuab tavaline lõunatund... Jõuludel jagasin klienti- dele õnnitluskaarte ja mütsin särasilmalistele noortele aina kahesendilisi marke, uute õnnit- luste ja tervituste läkitamiseks kaugelele ra- dadele. Uusaastal jagasin jälle, ja peale selle veel ajalehtedele tellimissummasid, milledeelt ri-

giprotsent peab olema kirjas, nagu ikka, kuu esimesel päeval. Ei nurisenud, sest see oli, tahaksin öelda, ülesehitav töö. Pigemini olin õnnelik — teiste rõõmust, nende heast tujust sõprade ja teiste armsate inimeste meenuta- misel. Mul pole sõpraderingi — elu on võõru- tanud sellest. Nüüd naudin rõõmu teiste rõõ- must ja elan nendele kaasa.

Sellised olid mu pühad, nagu paljudel teis- telgi kolleegidel.

Kuid nüüd on juba päris tavaline argipäev. Eo.

Härra abilise segatud uni

On öö. Härra abiline elab mere ääres. Rüt- miline tuulekohin ja tublisti kõetud ahju lähedus suigutavad abilise sügavasse rahulikku unne.

Järsku... läbilõikavalt heliseb telefon. Mitte unes, uni on kadunud. Päris ilmsi.

Abiline haarab kuuldetoru. Vaikus...

Helistab... Vaikus!..

Helistab pikalt... Vaikus!..

Abiline istub sāngi äärelle ja mõtleb. Võib-olla oli siiski unenägu...

Läbilõikavalt heliseb jälle telefon. Haarab uuesti kuuldetoru. Vaikus...

Helistab pikalt... Vaikus!..

Helistab terve minuti... Vaikus!!

Härra abiline seisab juhmilt keset tuba. On keskjaamas valvel hullunud või revolutsioon?..

Siis riietub ruttu kaitseliidu rõivaisse. Kuid istub uuesti sāngi äärelle. Kas pole ta öösine toi- ming naeruväärne?...

Läbilõikavalt, appikutsuvalt-pikalt heliseb jälle telefon.

Püss käes tormab härra abiline õhe.

Väljas kottpime. Tuul on paisunud tormiks, paisates abilisele vastu jämedaid vihmapiisku. Otsemat teed tormab ta edasi — kontori poole. Tänavail pole ühtegi inimhinge. Keskjaamas põ- leb rahulikult „öösitikas”. Abiline peatub kon- tori ees tänaval. Mõtleb pöörata tagasi, kuid...
* * *

Kommutaatori ees istub noor mehaanik, pa- randades stepsleid. Proovimiseks ta helistab keskjaama ametlikul telefonil.

Keegi abonentidest ei helista. Vaikne ja ko- dune on keskjaamas. Mehaanik laseb kuuldavale tasast mõnusat vilet. Talle tulevad meelde Sen- ta, Tilded, Lindad ja teised tüdrukud, kellega vallatletud äsjalõppenud välistööde päevil maal. On ilusad mälestusi.

„Näiteks too tugev peretütar Senta. Kihistas vaid naerda ja veeretas piimanõusid üle pingul rindade kõrgele vankrile, kui teda kõditasin,” mõtleb mehaanik endamisi ja muhelus ning vile aina laieneb.

„Aga halli habemega randlase tütar Tilde, sealte mere äärest... kuidas see punastas, kui viskasin talle ainult heinatoridi järeleveetavasse väikesesse kalavankrisse...”

Heliseb luugikell.

Mehaanik avab luugi, kuid nähes relvastatud kaitseliitlast sulle luugi kiiresti...

* * *

Järgneb hulk kurjustamist, seletamist, uurimist, kuni selgub, et mehaanik Sentale mõeldes oli jätnud parandatud stepsli seniks kommutaa- torisse, kuni uut parandas.

Ja Tildele mõeldes oli jätnud ümberühendaja, mis lahutab keskjaama ametliku telefoni abilise korterist, otseseisakusse. Ja nii ta oli mõelnud, parandanud ja prooviks — helistanud, kuni saa- bus relvastatud härra abiline.

—u.

Kirjad toimetusele

Ametkond ja kutseajakiri

„Postisarv“ astub käesoleva numbriga 5. aastakäigu esimese sammu. Oleks põhjust väike-seks juubeliks. Juubeldada peamiselt sellepärast, et „Postisarv“ on mõne aasta jooksul teinud selliseid edusamme, mis teeksid au igale ajakirjale, kutseajakirjale meie oludes eriti. Võrreldagu vaid „Postisarve“ esimest numbrit käesolevaga, siis selgub „kägakatsutavalt“ igale „nõrgausuliselegi“, et tõusutee on olnud uskumatult järsk.

Kuna käesolevad read tulevad väljastpoolt „Postisarve“ peret, siis toimetust loodetavasti lasseb läbi enda arvel üteldud tänusõnad tehtud töö ja vaeva eest. Usun, võin kogu lugejaskonna nimel ütelda: „Südamlik tänu!“ Ja õnn kaasa uude aastakäiku!”

* * *

Elame ajajärgul, kus kogu maailm näikse mehhaniseeruvat, automatiseeruvat, ratsionaliseeruvat jne. Peame pidama sammu, kui ei taha maha jääda (vaielda võiks vahest, kas meil tarvitseks püüda näpata suurriikide eest mõningaid uudsusrekorde). Tähendab, olles kaasa kistud maailma võiduajajooksust, peame igaüks ikka enam endast ohverdama oma kutsele, tööalale, ametkonnale. Moodne aeg nõub 100-protsendilist endaohverdamist.

Kuid elul on veel teine külg, mida kõikide ennutuste kiuste pole suutnud ega suudagi süüa kõikvõimas automaat. Sellele vihjab mitte ainult meil, vaid kogu maailmas jägatavad auhinnad ja tunnustused vaimsetel aladel. Nii tekitab paratamatult küsimus: kas too ametnik, kes ütleme, oma ametialase töönormi täitis saja- või koguni sajaviiekümne-protsendilisel, on annud oma kutsealale, oma ametkonnale kõik, mis ta võis anda, mis ta peaks andma?

Vastata saab ainult eitavalt. Sest ta on täitnud küll oma ülesande normidetabeli ulatuses, mille järele talle maksetakse palka palgapäeval, kuid ülesanded ametkonna vastu ulatuvad kaugemale. Need on need ülesanded, mida tuleb täita ühiskondlike nõuete tabeli ulatuses, kui nii võib väljenduda.

Meil leidub veel palju inimesi, kes hindavad teatud ametkonda või üksikametnikku selle järgi, kui kõrged on teatud ametkonnas palgad, kui suur on üksikametniku tasu. Nii ongi kujunenud „kõrgemad“ ehk „peenemad“ ja „madalamad“ ehk „mittepeened“ teenistusalad või ametkonnad. Ja „sorteerijaks“ siin on ühiskond või seltskond oma normidetabeliga, mis kaugelt läheb lahku meie suurenumbrilisest ühikutetabelist.

Kuna meie tasude madalus takistab meid „automaatselt“ „kõrgemasse“ kategooriasse kuulumast, siis peame oma „tõusuks“ otsima teisi abinõusid. Kahjuks ei aita meid selle juures pea sugugi tõsiasi, et oleme omal ametialal kõik täitnud ühikutenormi enam kui sajaprotsendilisel. Me võime ületöötamisest nõrkemana variseda kokku kommunaatori ette, luugi vahele või kontrollposti alla, sellest ei kuule keegi. Tähendab — peame oma võimeid näitama sellisel alal, kus saavutatud punkte arvestatakse ühiskondlike normide kohaselt.

Üheks selliseks väljapääsuteeks on vaimsete alade võistlusväli, kus meil on piiramatud või-

malused kaasavõistlemiseks ja „kohtadele tulemiseks“. Ma ei taha sellega ütelda, et me peaksime endi keskelt mõnda Nobeli laureaati otsima või ootama hakkama. Ei, ma usun vastupidi, et üksik-isiku saavutuste asemel peaksime võistlusesse saatma oma ühiselt kasvatatud ja kõigi kaasteenijate ühisest tahtest võistlusvõimeliseks arendatud kutseajakirja — „Postisarve“. Nüüd, mil igal ametkonnal on oma ajakiri, mõnel isegi enam, omab kutseajakirja suurt tähtsust just teatud ametkonna taseme määramisel. Kutseajakiri on muutunud ametkonnale selleks ainsaks avauseks, mille kaudu „avalik arvamine“ võib vaadata ametkonna vormikuuete taha. Sellepärast paljudes ametkondades hoolitsetakse ta eest erilise soojusega.

Rõõmuga võime märkida, et „Postisarv“ ongi viimase aasta jooksul mitmel korral saavutanud „punkte“. Mitmel korral võisime meie mõõduandvaist ajalehist („Päevaleht“, „V. Maa“ jne.) lugeda väljavõtteid „Postisarvest“. Teiste ametkondade kutseajakirjad vihjasid mitmel korral „Postisarvele“ kui hästi toimetatud, sisukale kutseajakirjale, seades teda oma kutseajakirjale eeskujuks. Sellega on näidatud, et postiteenija suudab muudki, peale kirjade tembeldamise ja sortimise.

Need on saavutused, millisteni me poleks jõudnud ainult tööalaa taga ühikuile jahti pidades. Ka siis mitte, kui me oleksime ühikuid kokku kuhjanud 1000% normist. Kuid sellega ma ei taha kaugelgi alahinnata kaasteenijaid, kes kogu oma energia rakendasid ainult tegelikule kutsetööle. Ei, sugugi mitte, sest parima tahtmise juures me ei saa kõik olla „Postisarve“ kaastöölised kaastöö kirjutamise suhtes. Küll saame me aga olla kaastöölised kõik sel teel, et tellime, loeme ja levitame oma ajakirja. Peale selle, need kaasteenijad, kes millegipärast suhtuvad kutseajakirjasse ükskõikselt, ärgu tehku ajakirjasõprade elu „kibedaks“. Ka see on kaudne kaastöö.

Nii siis, kaasteenijad — ärgem jätkem „Postisarve“ ka ta viiendal aastakäigul söömata-joomata, sest ta on meie ainuke punktide tooja vaimiliselt ja ühiskondlikelt võitlusväljalt.

Pdr.

Jälle „Postisarve“ sisust

Postiajakirja sisuküsimust on meil palju arutatud, küll vastavasis ajakirjus, küll kutseühingu kongressidel, mille tagajärjel postlaskond 1936. a. viimaks sai endale ka oma kutseajakirja Postisarve näol. Juba esimese a.-käigu viimases nr. aga Senior jälle tõstab tagasihoidlikku nurni sellele sisu üle. Pole olemas ju ühtki sellist ajakirja, mille kõik artiklid igapäevale meeldivad. See polegi võimalik inimeste mitmesuguste huvide ja vaadete tõttu. Sellepärast ei maksaks siis ka ajakirja ruumi koormata sellekohaste soov- ja arvamisavaldustega. Iseasi on siis, kui ajakirja oma sihisi ja ülesandeist kõrvale kaldub. Seda aga P.-sarve möödunud a. kohta ei saa nii väga ütelda.

Kutseajakirja pole ju ainult ajaviiteks ja lõbususeks, nagu Senior isegi tähendab. Ja ometi on ilmunud selles ka möödunud a. vesteid ja jutte. Ei või ju ometi enamikku ruumi ohverdada sel-

leks, siis poleks ta enam kutseajakiri. Kui pandaks toime hääletus, siis enamik ehk küll vist hääletaks ilukirjandusliku sisu poolt, nagu üldse enamik loeb ilukirjandust. Postisarve kui kutseajakirja suhtes ei või aga sellist põhimõtet tunnustada. Iga kutseala vajab ju ka oma kutselise sisuga ajakirja ja sellist tuleb meil ülal pidada, olgugi, et vähemiku huvides ja toetuse abil, nagu see praegu toimubki. Toetuseta võivad sellised ajakirjad ilmuda küll suurrahvaste juures, kus selle, ma ütleksin, kutseteadliku vähemiku arv on siiski küllalt suur ajakirja väljaandmiseks toetuseta. Kui meil riik toetab kunsti ja kirjandust, siis ikka sellepärast, et pole mõeldav iseisev rahvas ilma omakultuurita, mis aga meie rahva väikese arvu tõttu ilma korraldatud abita ei püsiks. Siis samuti vaeslapse seisukorras oleks ka meie kutseala ilma oma kutseajakirjata, mis võitleb teenijaskonna paremate elutingimuste eest, äratav teenijais huvi oma kutseala vastu ja kasvatab teda kutseteadlikumaks.

Tõsisemaist artikleist arvab Senior, et need võiksid olla üldisemad (postitempli areng, telegraafi, telefoni ajalugu). Sellised fragmentaarsed artiklid kõlbavad küll ikka üldsisuga ajakirja. Eriajakirjal aga on just kohuseks võimalikult kõik ütelda oma alasse puutuva asja kohta, mis sellest üldse ütelda või teada on. Kus peab see siis sündima, kui ei tee seda eriajakiri? Postisarv, kuigi postlaste ajakiri, on ühes sellega ka postiajakiri. S. t. ajakiri, milles peab leiduma ruumi peale ptt. teenijaskonna eluküsimuste ka ptt. asjanduse käsitlemisele. Erilised postiajakirjad on ju küll suurrahvail, (muide küll ka meie väikesel naabril Lätil), kuid meie ei või endale sellist lautumist lubada.

Kirjeldused mõne teise maa asutiste ja korralduste kohta ei tarvitse ju igal juhul nii täpsed olla, kuna need on ju iga maa iseäraldused. Kuid mis puutub seadeldisi, esemeid ja korraldusi, mis rahvusvahelisel tarvilusel ja samased (millised just Seniori sundisid sulge pihku võtma), nende üle ei või ju eriajakiri ometi avaldada „esmaspäevalikke“ või „rahvalehelikke“ kirjeldusi. Muide lubatagu sellelt seisukohalt siin ka riivata üht viimases nr-is olevat artiklit. See on: Kutseühingu liikmete arvu statistikat. Statistika on küll enamikule väga igav, paljudele aga siiski huvitav ja vajalik asi. See peaks aga olema võimalikult täielik, siis annab ta asjast täielikuma pildi. Mainitud artiklis, kahjuks, aga puuduvad arvud kahe olemasoleva osakonna kohta. Hr. arvustiku koostaja oleks küll pidanud ootama seni, kui oleks saanud andmed ka neilt kahelt osakonnalt.

Karikatuurid, kui need on tabavad, kindlasti meeldivad pea kõigile, kuid trükitud ajakirjas ei saa neid ohtralt esitada klišeede hinna tõttu. Mulle näib, et Senior nende kõrval leidurite nagu ülearuseks peab. Niisuguste tähtsate meeste piltidele peame aga tingimata ruumi leidma. Kas siis tõesti ei peaks meid huvitama nende meeste nägu ülearuseks peab. Niisuguste tähtsate meeste mis on aidanud elu hõlpsamaks, mugavamaks ja suursugusemaks muuta ja mis püsivad seni, kuni püsib tsivilisatsioon.

Vestele ja ilukirjandusele meie ajakiri aga rohkem ruumi küll ei tohiks lubada, kui on olnud seni. Niigi see mõnes numbris ehk on liiga rohke. Sellega ajakiri koormaks ennast väljaminekutega, mis ometi pole kulutatud ta õigeks otstarbeks. Pealegi ei jätku siis ruumi

kõigile saadud ametialaseile uudiseile, mis praegugi kõik ehk ei saa ruumpuudusel ilmuda.

Näib, et meie kutsealade teenijast on postlasted kõige ükskõiksemad oma kutsealaste küsimuste vastu. Teistel kutsealadel, kellede teenijaskonna liikmete arv vähegi võimaldab, on oma kutsealased ajakirjad. Postlastel on see aga ajuti puudunud ja kui on, siis soovitakse selle sisu jälle muuta ilukirjanduslikuks. Ja seda kõik ajal, millal ilukirjandust ajakirjade ja raamatute näol niigi ilmub otse liialdases rohkkuses. Millega küll võiks seda seletada postlastkonna suhtes?

Erplane.

Vastuseks Seniorile

Kellegi auväärse Seniori kiri, mis avaldatud eelmises Postisarve numbris, sundis ka mind võtma sulle kätte, et vaielda mõningais asjus vastu sealtoodud mõtetele.

Nimelt kurdab Senior, et meie nii hästi toimetatud ajakirjas on liiale mindud akadeemiliste, tehniliste asjadega ning postitempli arengu valgustamisega. Mina aga asun täiesti vastupidisel arvamusel — just rohkem meie ametkonna eriala käsitlevaid kirjutisi! Sest kas tõesti meie ei ole põrmugi huvitatud, kuidas arenesid ja arenevad need alad riigi ja rahva elus, mis annavad meile meie igapäevast leiba, s. o. post, telegraaf, telefon, raadio? Ning kas tõesti meie vaimne maailm piirduv vaid naljalõbujuttudega, karikatuuridega?! Ons see Senioril tõesti nii? Ei, ilmkahatemala meie tööala juba tingib seda, et meie vaimselt arenenud oleksime. Pealegi on meie ajakirjanduse — kui ka raamatuturg otse üle ujutatud kergesisuliste teostega.

Olen kuulnud meie ametkonna tehnilisi mehi pahandavat, et Postisarves ei leidu puhttehnilisi artikleid, kus leiduks valemeid, skeeme, aparaatuuri ja võrgu tehnilisi kirjeldusi. Ei leiduvat ka ühtegi akadeemilist artiklit, mis oleks käsitlenud näiteks inseneri või muud kõrgemat ala.

Muidugi on võimatu kõikide soove täiel määral rahuldada ja seepärast vist tuleb meie ajakirja väsimatul toimetajal käia senist rada — leida kesktee, avaldades kirjutisi nii aktuaalsetest üldküsimustest, kui ka posti, telegraafi, telefoni, raadio, tehnika aladelt. Sekka ka pisut ajaviidet.

Selleks ka minu poolt palju häid soovide uueks aastaks Postisarve toimetuse.e. Junior I.

Kiri toimetusele

Iga ajakirja sisu valik on kunst, on anne, mida võiks võrrelda minu arvates kokakunstiga. Teatavasti võib samast materjalist valmistada mitmemaitelisi toite, vastavalt valmistaja oskusele ja tarvitaja maitsele.

Kutseajakirja toimetaja ülesanne on kindlasti veel paljudest kõrvalmõjutustest tingitult raskem igasuguse tavalise ajakirja toimetaja omast. Eriti meie oludes.

„Postisarve“ toimetaja kannatab kindlasti peamiselt materjali puuduse all. Ja mis pühadekooki sa küpsetad, kui puudub näiteks pool materjalist, mida näeb ette su parimate tahtmistega ja soovide retsept. Et aga „kook“ peab valmima igaks tähtpäevaks, siis peame leppima sellega, et ta maitseb vahest tsipa teisiti, kui seda sooviksime. Ma ei taha uskuda, et härra toimetaja poleks neid igavavõitu artikleid välja jätnud või neid igas numbris lühendanud mõne meisterliku novelli arvel, oleks tal neid vaid käe-

Märt Ruubel 60-aastane

Jaauanarikuu 17. päeval pühitses Tallinna Peapostkontori ülem hr. Märt Ruubel 60. hällipäeva. Tulvil juhtumeid ja innukat eluvõitlust on olnud juubilaril viljarikas tegevus. — Tahtejõudu ja päikeseküllust omanud juba noorusest, on ta selle säilitanud olevikuski: idealism ja hingetuli sädeleb vaimukas kunstnikunäos ning elujõulist sitkust väljendavas suursuguses kujus!

Juubilar on sündinud 5.17. jaanuaril 1877 Viijandimaal, Loodi vallas, Raudsepa talu perepojana. Lõpetanud Paistu kihelkonnakooli, kust nähtavasti saanud sütitusi oma kunstimeele arenemisele, kuna siin oli õpetajateks helilooja Friedrich Saebelmann ja luuletaja Peeter Ruubel. (Saebelmanni tuntud helinid — „Palve“ ja „Kaunimad laulud“ on loodud Peeter Ruubeli sõnadele). Kaunihingelise noormehena M. Ruubel, kellel oli kalduvusi kõikide õilsate kunstide harrastamiseks, valis oma lemmikalaks maalikunsti, ning siirdus 18-aastase noormehena Peterburi, et jätkata seal õpingut, mille alustanud Viljandis. Peterburis töötas M. Ruubel ühes kunstnik A. Janseniga kunstmööbli emalleerimise, kuldamise ja toamaalimise ettevõttes, mille omanikuks oli eestlane J. Traat. Õhtustel kursustel õppis M. R. innukalt maalimist ja joonistamist. Kuna A. Jansen siirdus hiljem Kunstide Akadeemiasse, pidi M. Ruubel sellest loobuma — majanduslikkudel põhjustel. Nii kat-

pärast olnud. Kindlasti oleks ta seda teinud. Kutseajakirjas tõlgete avaldamise vastu olete aga kindlasti teiegi — Senior.

Sisu küsimus on peale selle veel puht maitse küsimus. Kergeid palasid pole ju Postisarves viimasel ajal tõesti palju ilmunud, kuid on kaasteenijaid, kes leiavad, et needki magedad asjad oleksid võinud välja jääda. Nii on küsimus vaieldav. Oleks soovitatav, et võetaks pikemalt ses asjas sõna.

Junior II.

Lp. „Postisarve“ toimetaja

Rõngu postkontori teenijad — „Postisarve“ lugejad — ühinevad täiel määral Senioriga.

kes noormehe kunstitee, ja maalikunst on talle jäänud olevikuni vaid lemmikharrastuseks vabal ajal — erialana kaunid maastikud ja natüürmort.

Juubilar alustas oma teenistuskarjääri riigiametnikuna. Aastal 1900, 1. detsembril, astus ta Peterburi peapostkontorisse VI järgu postiametnikuks, sooritanud linna 5. gümnaasiumi juures riigiteenistuse eksami. Algab kiire tõus ametialal. Korralik, täpne ning kõigiti väga sümpaatne eesti poiss oli 10 aasta möödumisel juba ühe linna p.t. kontori juhataja kohal. Oli Peterburis 69. ja 7. kontori ülemaks ja revolutsiooni ajal ühe suurema (nr. 3) linnakontori juhatajaks, milles teenijate koosseis umbes 150 inimest.

Eesti Vabariigi algaastail — 1920. — opteerus M. R. kodumaale, kus kolm aastat tegutses Riigikontrollis vanema revidendina ja büroo juhatajana. — Hiljem ühe aasta Postivalitsuses administratiivosakonna juhatajana, ning aastast 1925 kuni senini Tallinna peapostkontori ülemana.

Teenistuse alal on juubilar ilmutanud osavat juhikätt ning aktiivset tegevuse mitmekülgust. On olnud lektoriks vallasekretäride ja raudtee jaamaülemate kursustel. Koostanud väga ostarbekohaselt Posti-t.-t. Abiasutiste Käsiraamatu, mille kohta tarvitajad andnud põhjendatud tunnustuse.

Avarate huvidega isikuna pole M. R. piirdunud kitsa teenistusala tegevusega, vaid just seltskonnategelaseks on ta osutanud väljapaistvaid teeneid. Lauluharrastajana võib juubilar pühitseda ühtlasi oma tegevuse 40. aastapäeva. Juba Peterburi ajajärgust võrsub tema seltskondlik aktiivsus. Aastal 1897 oli R. Eesti Kooliseltsi II jaoskonna juhatusliige ja sekretär, näitejuht, näitleja ning koorilaulja. Kooliseltsi II jaoskonna soolokvartett oli kuulus Peterburi eestlaste seltskonnas. Koosseis oleviku tuntuimatest tegelastest: D. Otsing (praegu E. Panga osak. juhat.) — I tenor, Paul Tirul (õpetaja) — II tenor, Märt Ruubel — bariton ja Ernst Kleimnt (Võieks-pordi pearaamatupidaja) — bass. — Kodumaale siirdunud, asus M. R. siin kohe muusikaharrastamisele: on 1920. aastast Tallinna Meestelaulu Seltsi tegevliige, endine esimees ja praegune senior. Tema energilisel algatusel ja juhatusel teostus TMS kuulus kontsertrek sügisel a. 1934, milline ettevõte (Tallinn—Riiu—Varssavi—Praha—Viin—Budapest—Zlin—Tallinn liinil) on loonud tunnustatud propagandat ja sooja poolehoidu laulukultuurilisele Eestile ja eesti laule. Teenete eest annetati hr. Ruubelile välisminister J. Seljamaa esitusel Punase Risti II järgu I liigi orden ja Tšehhoslovakkia presidendi Marsyky medal.

TMS-i aktiivse esimehena on juubilar esinenud tervituskõnedega koori kontsertmatkadel Soome president Svinhufvudi, Läti presidendi, Tšehhoslovakkia kantsleri Dr. Samali ja Ungari ministerpresidendi Gömböse ees. — On loonud tutvussidemeid Soome, Läti, Poola, Ungari, Austria, Tšehhoslovakkia kõrgema seltskonnaga (Ungari kuningl. postival. peadirektor parun G. Szalay, parlamendi liige Dr. M. Frühwirth, Viini Meestelaulu Seltsi president prof. Dr. Hans Sperl, Tšehhoslovakkia lauljate liidu esimees Dr. Luboš Jerabek, „Kriškovsky“ lauluseltsi president, Slaavia panga direktor Kaarel Schreier, Varssavi Meestelaulu Seltsi „Harfa“ esimees ministri abi V. Korsak, Tšehhi suurtööstur ja saapakunigas Jan Bata jt. Valiti Ungari ja Tšehhoslovakkia lauljate liidu ning Poola Meestelaulu Seltsi „Harfa“ auliikmeks.

Tšehhoslovakkia endine saadik prof. J. Galia on juubilari isiklik sõber ja pühendas talle Tallinnast lahkudes oma kauni helindi.

Laiaulatusliku seltskonnategelasena on M. R. kodumaal Eesti-Leedu Sõprusühingu juhatuse liige, Tallinna Ühispanga nõukogu esimees, Tartu Akadeemilise Meeskoori, Üliõpilasseltskoori, Tartu Naislauluseltsi ja Narva Meestelaulu Seltsi sõprusliige, Lauljate Liidu juhatuse liige ja väga paljude kultuuriliste ning kultuurilisi sihte taotlevate organisatsioonide tegevliige.

Oma teenistusala ringis on M. R. püüdnud levitada solidaarsust, kultuurilisi huvisid ja vaimu-erksust. Juubilar on peapostkontori ametnike kogu auesimees, postiteenijate Esperantoringi esimees, postiteenijate laulu ja muusika sektsiooni esimees — laulukoor on tema vaimseks lemmik-lapseks.

Postiteenijate häälekandja „Postisarv” on tema asutatud, tema eeskujul ja virgutusel on hakatud kirjanduslikult tegelema. Hr. Ruubeli virgast sulest on ilmunud M. Mõõnaste varjunime all palju mitmekülgeid artikleid, vesteid, luuletisi.

Laulukoori I aastapäeva puhul, 1. a. oktoobris, koostas M. R. koori tegevliikmete abil tähtpäevalise aastaraamatu — brošüüri, mille sisu oli suurelt osalt tema vaimulooming.

Tähelepanuväärset osavust on M. R. näidanud prof. Galia pühendus-helindi vabal tõlkimisel ja ümberkujundamisel postiteenijate laulukoorile. See nukur — südamlük ood „Kodumuld” on muusikaliselt haarav, ent ka sõnad on kohandatud meloodiale väga sobival, ning lauljaile on muusikapala saanud hingelähedaseks.

Juubilari iseloomustavaks jooneks on vaimu-imele omane taktikindlus ja delikaatsus. Ellusuhtumiselt optimistlik, mis ületab elu äripäeva proosa ning paratamatud raskused — pilk suunatud paremasse tulevikku. Ülemana väärikas, inimesena tundeliselt südamlük, seltskonnas nakatavalt aktiivne, ja kindlasti perekondlikus elus õilsameelne abikaasa, isa ning vanaisa.

Aastad tähistavad soliidset astet kõrgusel, millest kaugel eluvõitluse kära ja enesepingutus. Kuhu astutakse, tagasi vaadates möödunud, passiiivse ja rahunenuna. Kuid juubilar evib impulsiivset elujõudu, nooruslikku entusiasmi, rühib ning tegeleb ühes noorematega mitmepalgelist huvialadel. Soovime, et see fenomenaalne nooruslikkus võiks säilida veel kaua, et näeksime teda veel palju aastaid avalikkuse ringis!

Ühinegem, arvukad sõbrad, kolleegid ja alluvad ametnikud, südamlükumas õnnitluses austavale isikule ja armsale inimesele!

S. P.

M. Ruubeli austus-aktus Kaubandus-Tööstuskoja saalis

Tulvil elevust oli 17. jaanuari saabumine pidupäeva osalistele. Kesköö tunnil äratati juubilar serenaadiga Tall. Meestelaulu Seltsi ettekandel, ja see kõrgepingeline meeleolu jätkus õhtutundidelgi kontsert-aktusel Kaubandus-Tööstuskoja avaras saalis. Kohal oli väga palju juubilari kolleege, sõpru, tuttavaid.

Aktus algas hr. Uustalu sütitava avasõnaga, millele järgnes postiteenijate laulukoori ettekanne kolme palaga — valitud juubilari maitsele vastavalt. (J. Aaviku „Noorte laul”, M. Lüdigi müstiline „Põlismetsa järv” ja L. Zeigeri „Õitse maa ja müha meri!”). — Peokõne esitas hr. A.

Niitsoo, milles iseloomustas juubilari ülemana, kes käitumiselt delikaatne, suursugune, lahke, kuid mõõdukas. Kes mõjub oma vaikumisega, tõsise pilguga. Esteedina on hr. M. Ruubel nõudnud ka töö juures ilutunde tähelepanu osutamist, on ise ülemana palju ära teinud peapostkontori ruumidele ilusama välimuse andmiseks — väga kitsastes oludeski. — Juubilar on 12 aasta jooksul peapostkontoris töötades võitnud üldise tunnustuse, eriti lähedalseisjate isikute hulgas.

Peokõnele järgnesid muusikalised ettekanded postiteenijate naiskvartetilt ja solistidelt (pr. O. Sõnajalg, prl. A. Sõnajalg — klaverietüüd, pr. J. Saabre — laul). Kahjuks jäi kavast välja mõjuval põhjusel Tallinna Kammermuusika Seltsi keelpillide kvarteti ettekanne, mis oleks loonud kuulajaile süvendatud muusikalise nautingu.

Algas tervituste esitamine; hr. direktor G. Jallajas tervitas esimesena, toonitades M. Ruubeli võimeid juhtiva isikuna ja teoinimesena. Järgnesid telef.-võrgu ülem hr. J. Martens, telegr. kontori ülem hr. A. Kura — sõbralikkude naabritena ühises majas. — Peapostkontori teenijaskonna nimel tervitas hr. J. Meerfeldt, andes üle kingituse. „Postisarve” esindajana hr. A. Merilaid, Peapostkontori Ametnike Kogu nimel pr. J. Pärn, kes soojasõnaliselt võrdles mitmekülge- sete annetega juubilari heitlikult sädeleva briljandiga, postiteenijate Esperanto-ringi nimel tervitas hr. Törn, Läänemaa posti-asutiste esindajana Haapsalu p.t.-t.-kontori ülem hr. M. Riimaste, postiteenijate laulukoori nimel prl. S. Kanter, kes südamlükude sõnade saatel ulatas juubilarile ja abikaasale kimbu „lumest leitud lillekesi”.

Väljaspool ametkonda tervitasid rohkearvuliste organisatsioonide esindajad: Saksa Meestelaulu Seltsi „Liedertafeli” nimel esimees hr. M. Paulsen, kes teatas, et M. Ruubel on valitud nende seltsi auliikmeks. Tallinna Meestelaulu Seltsi abiesimees hr. Tinn oma tervituses rõhutas juubilari tähtsust energilise esimehena, eriti koori kontsertmatka puhul Kesk-Euroopasse. Lauljate Liidu nimel õnnitles hr. A. Oinas, kes andis üle kingituse — kunstiväärtusliku albumi vastavate fotodega. Peterburi eestlaste omaeagse ühingu nimel ütles sooje sõnu tublile kaastegelasele hr. D. Otsing; Eesti Metapsüühilise Seltsi esindaja hr. dr. Vingisaar hindas juubilari vaimseid huvisid ja aatelsi tõeekspidamisi; Tallinna Mulkide Seltsi nimel ütles lihtsameel- seid-mulklike tervitusõnu hr. dir. Koljo — eneselt ja linnapea hr. Sootsi ülesandel.

Telegraafiteel oli saabunud õnnitlusi väga arvukalt (100 ümber), nende ettelugemist jälgiti huviga. Oli õnnitlusi postkontoritelt üle Eesti, provintsi lauluseltsidelt ja paljudelt kultuuror- ganisatsioonidelt, lugemata hulgal sõpradelt ja tuntud tegelastelt kodu- ning välismaalt, kellega juubilar kokku puutunud kontsertmatkadel laiemas ringis. Tervitasid: K. Jürgenson, teede- ministri abi, Välis-Eesti Ühing, „Espero”, Miina Härma, prof. Juhan Aavik, Helikunsti Siht- kapitali Valitsus, A. degli Abbati, Tartu Meestelaulu Selts, Narva Meestelaulu Selts, Revaler Verein für Männergesang, perekond Rikand, luuletaja Peeter Grünfeldt, dr. Masing, Eesti Metapsüühiline Selts, Eesti-Tšehhoslovakkia Ühing, Linnapanga juhatus, „Vaba Maa”, Kutseühingu Tallinna Osakond, Tallinna Ühispank, Eesti-Leedu Ühingu esimees hr. A. Uesson, helilooja Armas Maasalo Helsingist, prof. J. Galia Pra- hast (end. saadik Tallinnas), kes pühendas juu-

bilari ühtlasi oma uuema helindi — serenaadi, Soome meeskoor „Laulumiehet” Helsingist, Lauluselts „Harfa” Varssavis, parun G. Szalay, Ungari kuningl. postivalitsuse peadirektor; minister Karlis Zarinš, Latvija saadik Londonis; dr. Jerabek, Tšehhoslovakkia lauljate liidu esimees; J. Boudyš, Tšehhoslovakkia saadiku kt.; dr. Hollan Petri, Pecci (Ungari) ülempostidirektor; dr. Benyi, Budapesti ülempostidirektor; ins. Zienkiewicz, raudteevalitsuse direktor Varssavis; Läti p.-t.-t.-seltsi esimees ja „P. T. Džive” toimetaja, arh. Zarinš; dir. K. Schreier, Tšehhoslovakkia-Eesti sõprusühingu esimees Prahas, jne. jne.

Aplausi lõppedes astus kõnetooli juubilar, tänas kõiki südamliku tähelepanu eest ja mainis mõningaid juhtumeid oma elukäigust. Toonitas, et sellisena ta esinenud ametialal ja avaliku tegelasega oma südameunnistuse nõudel. Alati on ta eelistanud olla celkõige inimene, siis ametlik ülem. Sellisena on ta püüdnud tegutseda 37 aasta jooksul, nendest 25 aastat asutiste juhatajana, ja on leidnud, et see on olnud ainus õige tee. Kuigi üldiselt on ta leidnud heatahtlikku poolehoidu, on olnud ka alati teisiti mõtlejaid. Vastuolud on ilmenud teenistuse alal ja seltskondlikus elus. Võitlus oma töekspidamiste eest isikliku jalgealuse kindlustamisel on teda sageli valusalt-sügavalt haaranud, nagu kannatavad ikka aatelistes inimesed. Elu karmus on hallana laskunud tema tumedatele juustele, muutnud need enneaegselt hõbedaseks. — Kuid teadmised, et leidub sõpru, et leidub endiste lahkkelidegi keerises ustavaks jäänud inimesi, loob õnnetunde.

Juubilar pöördus tänutundega ametkonna kõrgemale juhile härra direktor Jallajasele, kelle õiglane ja erapooletu suhtumine oma alluvaisse on aidanud üle juubilariga kõigest teenistustlikest raskusist. Järgmisena pöördus kõneleja tänuga Peterburi eestlaste endise ühingu esindajatele, Lauljate Liidule ja kõikidele teistele süüesindatud organisatsioonidele. Peatus lähemalt Tallinna Meestelaulu Seltsi juures, mainis oma osa seltsi tegevuses, soovis edu ja õnne armsaks saanud organisatsioonidele, tänas lauluvennalikult meeskvarretti, Meestelaulu Seltsi intiimset koondist, kuhu kuulub ka juubilar ise. Need lähedased lauluvennad olid teda üllatanud keskööl kauni serenaadiga.

Kolmas lauluorganisatsioon, milles juubilar soojasüdamlikult kaasa tegelnud, on postiteenijate laulukoor. Juubilar ütles: „See organisatsioon on kõige noorem ja minu südamele võib-olla kõige lähedasem, kuna ta on minu asutatud, minu oma laps. See on ühing, kus mul 100% on sõpru — neile sõpradele südamlisem tänu!”

Teine juubilariga „oma loodud laps” on Peapostkontori Ametnike Kogu. „Sellele tänulikule lapsele, kes pidupäeva pühitsemise mõtte innukalt ellu viis, käepigistus!”

Juubilar pöördus oma „kolmanda lapse” poole, kellele isa ka sobiva nime — „Postisarv” — on valinud. Viimasel ajal, mil „Postisarv” ilmub postiteenijate häälekandjana uues piduülikonnas ta meelsust mõjutanud uued kasvatajad, on ta naiselisel muutunud isa vastu veidi tõrkjaks ja uhkeks. Kuid viimane number oli jälle õige sõbralik ja isa võis olla rahul.

Kõneleja pöördus veel kord kõikide poole liigutava tänuhüüdega.

Laulukoor esitas paar laulu, neist prof. J.

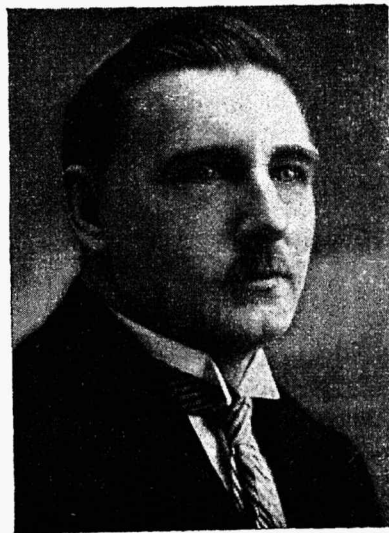
Galia pühendushelindi „Kodumuld” erilise hingestatud ilmekusega. Aktuse lõppsõna ütles hr. J. Uustalu, ning siis koguneti juubilariga ette, et suruda soojalt tema kätt. Juubilar lähenes laulukoorile, ning võttis vastu iga laulja õnnitluse. Rivistunud lauljate ette asetati juubilar perekonnaliikmete ja kolleegidega ning jäädvustati pidulik moment fotole.

Üleva-meeleolulisele aktusele järgnes omavaheline koosviibimine saali kõrvalruumis; see kujunes kaasahaaravalt rõõmsaimeliseks. Laulukoor esitas lauas istudes paar südamlikku pala ning Meestelaulu Seltsi kohalviibivad liikmed ühes juubilariga rivistusid ruumi tagaplaanile — härra G. Ernesaksa juhtimisel vägevaks ettekan- deks (M. Härma „Meestelaul”, A. Törnpu õhuline „Helju, hella tuulekene” ja hoogsalt-sädelev „Rõõmsad muusikandid”). Külaliste hulgas viibis mitmeid kõrgemaid kaitsevälasi — juubilariga noorea sõbrad Peterburi ajast. Vesteldi, naljatleti ühises lauas ning harrastati tantsu- naudingut saali mugavas avaruses. Ka nooruslik juubilar liugles daamidega valsi võluvatel helidel. Koosviibimine kestis üle kesköö tundide, siis tuli lahkuda — algas uus päev uute askel- dustega. Ja meie juubilar astus uude ajajärku, vanade radade uuel käänul — vastu uutele kohustustele ning ülesannetele.

Olime talle avaldanud oma tunnete parima — inimlikkuse suutlikkuses — ja meie soovid saadavad juubilariga tema tuleviku teedelgi.

S. P.

Jüri Soosaar 50-aastane

31. detsembril m. a. tähistas oma 50-aastast elurännakut ja 20 a. riigiteenistuses viibimist Võru postkontori ametnik Jüri Peedu p. Soosaar. Sündinud 1886. a. Viljandimaal, Vastsemõisa v. „Soosaare” talus metsavahi pojana. Postiteenistust algas juubilar Tartu postkontoris 1916. a. jaanuaris. 1918. a., Saksa okupatsioonivägede Eestisse tulekul, siirdus J. Soosaar Muurmanni ringkonda postkontorisse teenistusse. Sama aasta oktoobrikuus asus teenistusse Tartu postkontorisse. 1919. a. aprillist kuni 1933. a. oli juubilar Puka postkontori ülemaks. 1933. a. jaanuarist alates teenib juubilar Võru postkontoris.

TEENISTUSLIKKE TEATEID

NIMETATAKSE AMETISSE.

Spiegel, Aleksander, end. riigitööl. Tallinna telef.-v. — 2. j. mont. Tallinna telef.-v., 20. nov. 36.

Keppi, Vladimir, meh. kand. Juuru ptk. — meh.-vabateen. Juuru ptk., 11. dets. 35.

Mirka, Martin, meh. kand. Käina ptk. — meh.-vabateen. Käina ptk., 11. dets. 36.

Piliste, Evald, meh. kand. Läänemaa t.-t.-v. — meh. vabateen. Läänemaa t.-t.-v., 11. dets. 36.

Naber, Ilmar, meh. kand. Türi ptk. — meh.-vabateen. Türi ptk., 11. dets. 36.

Ojari, Helmut, meh. kand. Tartu telef.-v. — meh.-vabateen. Tartu telef.-v., 11. dets. 36.

Kaddai, Herbert, meh. kand. Viru-Jaagupi ptk. — meh.-vabateen. Viru-Jaagupi ptk., 11. dets. 36.

Laig, Eduard, päevatööl. Harjumaa t.-t.-v. — 2. j. mont. Järvamaa t.-t.-v., 11. dets. 36.

Roodes, August — kojameheks, palgaga kr. 49.— kuus. Tall. peapostk., 21. dets. 36. Prii korter hinnaga kr. 5.40 kuus ning kütte kr. 50 ja valgustus kr. 12.— aastas.

Urbel, Robert, noor.-saatja Tall. keskvangim. — noor. post. Tall. peapostk., 28. dets. 36.

Eesti Vabariigi kodanik Verner Lints 24 a. vana, nimetatakse postivalitsusse ajutiseks tööjõuks täie tööjõuga uksehoidja J. Meose haiguse tõttu teenistusest puudumise ajaks, arvates 19. detsembrist 1936. a. kuni tarviduse möödumiseni tasuga Kr. 2.— päevas, ilma arstiabi ja muude lisatasudeta.

TAGAVARAVÄELASTENA KAITSEVÄETEE-NISTUSE KORDUSÖPPUSTEL OLNUD JÄRG-MISED POSTIAMETKONNA TEENIJAD OLID TÖÖLT VABASTATUD.

Pull, Herman, 2. j. meh. Tall. peatelegr. k., 4. juun. 36 — 22. juun. 36, postiametkonnalt ei saanud palka.

Paas, Leonid, 2. j. meh. Käina ptk., 4. juun. 36 — 22. juun. 36, postiametkonnalt palka ei saanud.

Kuusk, Arnold, 3. j. ametn. Tapa ptk., 8. juun. 36 — 15. juun. 36 Männiku õnnetusel 15. juunil 1936. a. surma saanud.

Saaremõts, Osvald, noor. post. Võru ptk., 13. juun. 36, palga edasimaksimisega.

Plakk, Richard, noor. post. Põlva ptk., 15. juun. 36 — 22. juun. 36 palga edasi maksimisega.

MÄARATAKSE UUE AMETI PEALE.

Vain, Jüri, van. meh. Järvamaa t.-t.-v. asuk. Paides — 2. j. jsk. juh. aj. kt. Järvamaa t.-t.-v. asuk. Türi, 15. dets. 36, teen. huvides ja enda nõusolekul.

Reinart, Artur, 1. j. mont. Järvamaa t.-t.-v. — meh.-vabateen. Järvamaa t.-t.-v. 9. dets. 36.

Oismann, Karel, 1. j. jsk. juh. Harjumaa t.-t.-v. — van. tehn. aj. kt. Postivalitsusse 17. dets. 36, enda nõusolekul.

Vilmansen, Karla, kojamees Tall. peapostk. — posti pealelaad. Tall. peapostk., 21. dets. 36, omal palvel.

Puusner, Aleksander, posti pealelaadija Tall. peapostk. — aidameheks Mat. keskklattu, 21. dets. 36, omal palvel.

Laheäär, Aleksei, aidamees Mat. keskkladus — noor. post. Tall. peapostk., 22. dets. 36, omal palvel.

Martinson, Erich, 2-b j. p.-t.-t. ametn. Torma ptk. — van. post. Torma ptk., 1. jaan. 37, teen. huv. ja enda nõusolekul.

KÖRGENDATAKSE AMETIJÄRGUS.

Buchter, Leonhard, 2. j. jsk. juh. Harjumaa t.-t.-v. — 1. j. jsk. juh. aj. kt., 15. dets. 36, enda nõusolekul.

KINNITATAKSE AMETIJÄRGUS.

Veideman, Aleksander, 2. j. ametn. aj. kt. Postivalitsuses — 2. j. ametn., 1. dets. 36.

Annus, Jaak, 2. j. meh. aj. kt. Puka ptk. — 2. j. meh., 11. dets. 36.

Harvo, Ants, ülema abi aj. kt. Sonda 3 kl. ptk. — ülema abiks, 1. jaan. 37.

PAIGUTATAKSE ÜMBER.

Vilmann, Hilda, ametn. kand. Tall. peapostk. — ametn. kand. Tall. telef.-v., 7. dets. 36, omal palvel.

Väljaots, Felix, noor. post. Tall. peapostk. — 4. j. ametn.-vabateen. Tamsalu ptk., 8. dets. 36, teen. huvides.

Sarv, Johannes, 4. j. p.-t.-t. ametn. Tamsalu ptk. — 3. j. p.-t.-t. ametn. Sonda ptk., 9. dets. 36, teen. huvides ja enda nõusolekul.

VALLANDATAKSE AMETIST.

Treufeldt, Karoline, 3. j. p.-t.-t. ametn. Kolga-Jaani ptk. — 8. dets. 36. omal palvel.

KUSTUTAKSE AMETKONNA TEENIJATE NIMEKIRJDEST.

Küla, Johannes, 3. j. p.-t.-t. Sonda ptk. — 29. nov. 36, surma tõttu.

Näkk, Anton, van. post. Tall. peatelegr.-k. — 25. dets. 36, surma tõttu.

NIMETATAKSE P.-T.-T. MEHAANIKU ÕPI-LASEKS.

Reinup, Johannes — meh. õpil. Tartumaa t.-t.-v. asuk. Valgas, kr. 25.— kuus, 5. dets. 36. Ei loeta riigiteenijaks ja sellepärast ei oma õigust saada riiklikku arstiabi, lasteabiraha ja muid soodustusi.

NIMEDE MUUTMISED.

Tartu telefonivõrgu meh. õpil. Heinrich Kanarbik — Enn Kanarbik.

Tartu Vaksali ptk. ülema abi Albert Maukin — Albert Malmel.

Lüganuse ptk. ülema abi Otto Maukin — Otto Malmel.

Tallinn-Sadama ptk. 3. j. ametn. Aleksander Gerasimov — Aleksander Kalvet.

Pärnu ptk. 3. j. p.-t.-t. ametn. Hildegard Martinson — Hildegard Kaldma.

Pärnu ptk. 3. j. p.-t.-t. ametn. Helmi Ivanov — Helmi Iva.

Rakvere ptk. noor. post. Hindrek Grünthal — Hinrik Kase.

Tall. Välispakkide ptk. kojamees Johannes Vertina — Juhan Kase.

Raasiku ptk. ülem Mart Elbing — Mart Elving.

Tall. peapostkontori posti-pealelaadija Artee-mi Kärneri nimi kirjutatakse vastavalt Tall. linna perekonnaseisuameti poolt 22. dets. 1936. a. väljaantud tunnistusele „Artemius“.

KULLASEPA 9
TEL. 443-03

Tellimise peale

Järelmaks võimaldatud

ELEKTRIÄRI K. TOMSON

Tallinn, Vene tän. 13

müüb odavalt kõik-
sugu elektritarbeid

Naha-, hobuserlistade
ja jalanõude ladu

„Nahaprodukt“

omanik B. Drent

Tallinn, Estonia pst. 13

TEMPLITÖÖSTUS

Aug. Sillaste

Tallinn, Kuninga 6

Telefon 457-29

Kirjad: Liivalaia 12-5

*Kõige moodsamat
ja soemat*

IHUPESU

valmistab kudumistööstus

TREIER

Vilmsi 21

Kaastöölistele

Kaastöö kuulub honoraari alla ainult sel juhul, kui käsikirjale on juurde lisatud sellekohane sooviavaldus.

Avaldamata käsikirju toimetusele ei hoia; tagasi saadetakse ainult need, millele on juurde lisatud saatekulu väärtuses postmarke.

Toimetusel on õigus käsikirju lühendada.

Toimetuse.

Tellijale

„POSTISARVE“ tellijate — kingituste-osaliste nimekiri avaldatakse veebruarikuu numbris.

Kaasteenijal kui Sa ei ole veel tellinud „POSTISARVE“, siis tee seda kohe! Ära laena ajakirja sõbralt, vaid telli ise ja soovita seda teha ka teistel, sellega aidad kindlustada ajakirja tulevikku ja tõsta tema sisu.

Talitus.

Hind 20 senti

W. Rosing

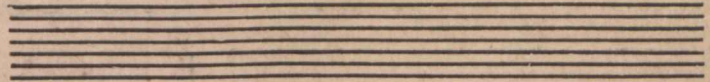
SUURES VALIKUS

välis- ja kodumaa

kleidi-, mantli- ja ülikonna-

RIIDEID

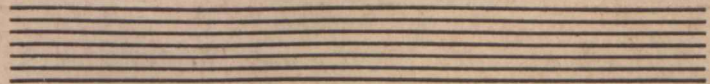
aknakardinaid, põrandavaipu,
vateeritud, villaseid ja tüllvoodivaipe,
igasuguseid pesu- ja linariideid

soovitab

JULIUS ROSING

TALLINN, SUUR KARJA 11. TELEFON 445-84

Müük 6-kuulise järelmaksuga

Orderid saadaval Tall. Peapostkontoris prl. K. Avloi'lt